

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN
KECIL PERUSAHAAN GETAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2024**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2024**

Sijil Mengenai Pengauditan Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah mengaudit Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah. Penyata kewangan tersebut merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2024 Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih/Ekuiti, Penyata Aliran Tunai serta Penyata Perbandingan Antara Amaun Bajet dengan Sebenar bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut dan nota kepada penyata kewangan termasuklah ringkasan polisi perakaunan yang signifikan seperti yang dinyatakan pada muka surat 3 hingga 63.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan pada 31 Disember 2024 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan keperluan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 [Akta 85].

Asas Kepada Pendapat

Pengauditan telah dilaksanakan berdasarkan Akta Audit 1957 dan International Standards of Supreme Audit Institutions. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam sijil ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan International Standards of Supreme Audit Institutions.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit Mengenainya

Ahli Pihak Berkuasa, Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada penyata kewangan dan Sijil Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Ahli Pihak Berkuasa Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Pihak Berkuasa bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan keperluan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 [Akta 85]. Ahli Pihak Berkuasa juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan, Ahli Pihak Berkuasa bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Sijil Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara

individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman;
- b. memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan;
- c. menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Ahli Pihak Berkuasa;
- d. membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Ahli Pihak Berkuasa dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Sijil Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Sijil Juruaudit. Bagaimanapun, peristiwa atau keadaan pada masa hadapan berkemungkinan menyebabkan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah atau Kumpulan tidak lagi berupaya meneruskan operasi secara usaha berterusan;
- e. menilai persembahan secara keseluruhan, struktur dan kandungan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan, termasuk pendedahannya, dan sama ada penyata kewangan tersebut telah melaporkan

asas-asas urus niaga dan peristiwa-peristiwa yang memberikan gambaran saksama; dan

- f. mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Ahli Pihak Berkuasa telah dimaklumkan, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

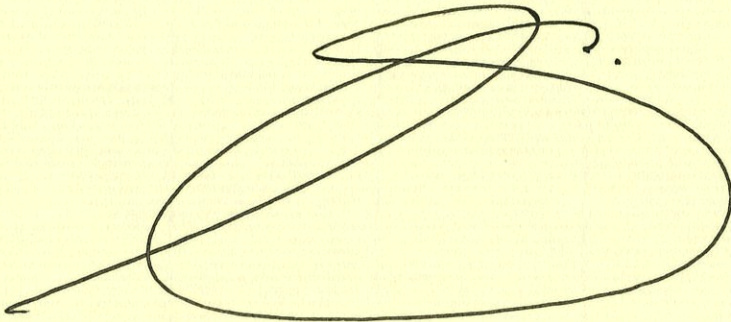
Berdasarkan keperluan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 [Akta 85], saya juga melaporkan syarikat subsidiari yang tidak diaudit oleh saya, telah dinyatakan di Nota 12 dalam penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah perlu mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

- a. Menambah baik kawalan dalaman berhubung pewujudan dan penyelenggaraan rekod pemiutang agar setiap pemiutang hanya mempunyai satu kod pembekal. Tindakan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah pada masa kini membenarkan setiap Pusat Tanggungjawab mewujudkan kod pembekal tanpa kawalan dalaman menyebabkan pemiutang yang sama mempunyai lebih daripada satu kod pembekal. Hal ini mengakibatkan tiga akaun sub pemiutang berjumlah RM15.49 juta berbaki debit dan pembayaran terlebih dibuat kepada satu pemiutang.
- b. Memastikan Sijil Pematuhan Sistem Perakaunan Standard bagi Agensi Kerajaan (SAGA) diperoleh daripada Jabatan Akauntan Negara Malaysia terhadap sistem perakaunan yang diguna pakai. RISDA Financial Information System (RaFIS) telah dibangunkan pada tahun 2019 bertujuan untuk perekodan dan perakaunan transaksi kewangan, namun sistem tersebut masih belum mematuhi Kriteria Pematuhan SAGA. Perakuan SAGA perlu diperoleh bagi memastikan penyata kewangan yang disediakan adalah tepat, kemas kini dan berintegriti serta memantapkan pengurusan perakaunan dan kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah.

Sijil ini dibuat untuk Ahli Pihak Berkuasa, Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah berdasarkan keperluan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 [*Akta 85*] dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan sijil ini.

(DATO' SERI WAN SURAYA WAN MOHD RADZI)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA

26 NOVEMBER 2025

Penyata Pengerusi dan Seorang Ahli Pihak Berkuasa

Kami, masing-masing, Tuan Haji Manndzri Bin Haji Nasib dan Zainal Azni Bin Zulkifli yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Pihak Berkuasa bagi Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA), dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Ahli Pihak Berkuasa, penyata kewangan yang mengandungi penyata kedudukan kewangan, penyata prestasi kewangan, penyata perubahan aset bersih/ekuiti, penyata aliran tunai RISDA dan Kumpulan serta penyata perbandingan antara amaun bajet dengan sebenar RISDA yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada penyata kewangan di dalamnya, adalah disediakan menurut piawaian perakaunan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 (Akta 85) bagi memberikan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan RISDA dan Kumpulan pada 31 Disember 2024 dan hasil kendaliannya serta perubahan kedudukan kewangannya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak ahli pihak berkuasa,

.....
**TUAN HAJI MANNDZRI BIN HAJI
NASIB**
Pengerusi Pihak Berkuasa

29 JUL 2025
Tarikh:
Kuala Lumpur

Bagi pihak ahli pihak berkuasa,

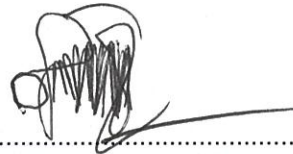
.....
ZAINAL AZNI BIN ZULKIFLI
Ketua Pengarah/Ahli Pihak Berkuasa

29 JUL 2025
Tarikh:
Kuala Lumpur

Pengakuan oleh Pegawai Utama yang Bertanggungjawab ke atas Pengurusan Kewangan

Saya, Mohamad Hilmi bin Abdul Hamid (no. Kad Pengenalan : 790409-13-5947), pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA), dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kedudukan kewangan, penyata prestasi kewangan, penyata perubahan aset bersih/ekuiti, penyata aliran tunai RISDA dan Kumpulan serta penyata perbandingan antara amaun bajet dengan sebenar RISDA yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada penyata kewangan adalah sebaik-baik di dalam pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya)
diakui oleh penama di atas)
di KUALA LUMPUR)
pada 17 JUL 2025)

Mohamad Hilmi bin Abdul Hamid
Pengarah Kewangan Dan Belanjawan

Di hadapan saya:

No. 5A, Jalan Pandan Indah 4/2
PESURUHJAYA SUMPAN
55100 Kuala Lumpur

Penyata Kedudukan Kewangan

pada 31 Disember 2024

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024	2023	2024	2023
		RM	RM	RM	RM
			Dikelas semula		Dikelas semula
Aset bukan semasa					
Muhibah atas penyatuan	6	15,006,302	15,006,302	-	-
Aset cukai tertunda	7	324,779	379,985	-	-
Hartanah, loji dan peralatan	8	1,084,413,489	1,016,865,391	919,619,887	888,467,311
Hartanah pelaburan	9	4,259,435	3,842,883	-	-
Tanah dipegang untuk pembangunan hartanah	10	7,076,020	7,076,020	-	-
Pelaburan dalam entiti dikawal	11	-	-	276,238,831	199,832,882
Aset kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau defisit	12	-	-	-	7,734,107
Aset kewangan sedia dijual	13	2,712,482	2,976,176	-	-
Penghutang entiti dikawal dari transaksi pertukaran	14	-	-	9,702,547	9,702,547
Penghutang transaksi pertukaran	15	223,221,358	229,004,242	206,612,322	201,102,546
Jumlah aset bukan semasa		1,337,013,865	1,275,150,999	1,412,173,587	1,306,839,393
Aset semasa					
Aset biologi pada nilai saksama	16	73,375,678	61,668,699	18,031,353	15,010,149
Inventori	17	89,326,159	88,792,077	46,386,734	46,275,424
Aset kewangan sedia untuk dijual	13	214,751	-	-	-
Aset kontrak	18	2,422,857	3,581,702	-	-
Penghutang entiti dikawal dari transaksi pertukaran	14	-	-	224,784,158	141,547,863
Penghutang transaksi pertukaran	15	394,212,404	343,920,171	109,546,675	109,977,212
Penghutang transaksi bukan pertukaran	19	11,732,192	9,855,030	-	-
Aset kewangan dipegang sehingga matang	20(a)	1,719,440,783	1,687,662,757	1,582,706,485	1,538,780,110
Tunai dan simpanan di bank berlesen	20(b)	669,883,073	905,365,800	498,176,133	729,706,626
Jumlah aset semasa		2,960,607,897	3,100,846,236	2,479,631,538	2,581,297,384

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Kedudukan Kewangan

pada 31 Disember 2024 (sambungan)

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
			Dikelas semula		Dikelas semula
Liabiliti semasa					
Overdraf bank	21	599,429	39,348,876	-	-
Pemiutang	22	451,950,790	456,384,296	147,514,998	128,051,711
Pemiutang entiti dikawal	23	-	-	65,963,269	84,033,860
Pemiutang sewa beli	24	1,368,418	1,151,502	-	-
Pinjaman	25	33,139,488	62,606,798	-	-
Peruntukan ganjaran persaraan kakitangan	26	6,656,165	6,432,792	6,656,165	6,432,792
Liabiliti kontrak	18	2,413,300	2,488,700	-	-
Tabung Tanam Semula TSKOA	27	3,638,820	20,748,121	-	-
Geran kerajaan tertunda	28	60,006,608	114,718,633	60,006,608	114,718,633
Wang amanah KKDW	29	327,008,813	361,937,490	327,008,813	361,937,490
Peruntukan cukai		52,654,211	29,723,060	49,387,199	28,994,366
Zakat perniagaan		42,396	117,114	-	-
Jumlah liabiliti semasa		939,478,438	1,095,657,382	656,537,052	724,168,852
Aset semasa bersih		2,021,129,459	2,005,188,854	1,823,094,486	1,857,128,532
		3,358,143,324	3,280,339,853	3,235,268,073	3,163,967,925
Kumpulan Wang RISDA/ Keuntungan Terkumpul	30	2,474,844,438	2,409,352,714	2,371,297,676	2,315,976,928
Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan	31	5,492,252	4,685,358	5,492,252	4,685,358
Tabung Wang Pusingan	32	390,773,650	395,773,650	390,773,650	395,773,650
Tabung Tanam Semula Estet RISDA	33	132,993,889	122,822,091	132,993,889	122,822,091
Rizab Modal	34	5,000,000	5,000,000	-	-
Rizab Nilai Saksama	34	2,010,127	2,059,070	-	-
Rizab Manfaat Persaraan	34	139,177,278	139,177,278	139,177,278	139,177,278
		3,150,291,634	3,078,870,161	3,039,734,745	2,978,435,305
Kepentingan Tak Kawal		-	(17,563)	-	-
Jumlah ekuiti		3,150,291,634	3,078,852,598	3,039,734,745	2,978,435,305
Liabiliti bukan semasa					
Pemiutang sewa beli	24	3,993,150	1,667,325	-	-
Pinjaman	25	2,450,586	8,617,841	-	-
Peruntukan ganjaran persaraan kakitangan	26	195,533,328	185,532,620	195,533,328	185,532,620
Liabiliti cukai tertunda	7	5,874,626	5,669,469	-	-
Jumlah liabiliti bukan semasa		207,851,690	201,487,255	195,533,328	185,532,620
		3,358,143,324	3,280,339,853	3,235,268,073	3,163,967,925

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Prestasi Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Pendapatan bukan pertukaran					
Pendapatan geran kerajaan mengurus	28	150,000,000	200,000,000	150,000,000	200,000,000
Pelunasan geran kerajaan pembangunan		495,754,852	624,335,873	495,754,852	624,335,873
Pendapatan ses		29,008,672	22,870,166	29,008,672	22,870,166
Pendapatan lain dari transaksi bukan pertukaran	35(a)	11,581,273	8,241,641	8,253,024	4,616,339
Jumlah pendapatan bukan pertukaran		686,344,797	855,447,680	683,016,548	851,822,378
Pendapatan pertukaran					
Keuntungan perubahan nilai saksama aset biologi	16	10,802,455	4,952,325	3,021,204	1,186,112
Pendapatan operasi lain dari transaksi pertukaran	35(b)	1,449,291,539	1,250,485,888	973,079,189	770,247,810
Jumlah pendapatan pertukaran		1,460,093,994	1,255,438,213	976,100,393	771,433,922
Jumlah pendapatan		2,146,438,791	2,110,885,893	1,659,116,941	1,623,256,300
Perbelanjaan operasi					
Bahan mentah dan barang gunaam	39(a)	416,980,915	412,698,837	188,919,510	162,905,047
Pembelian barangan perniagaan	39(b)	324,162,074	292,823,990	-	-
Yuran dan imbuhan pengarah	36	4,158,962	3,687,006	669,187	528,183
Kos kakitangan	37	371,748,006	374,063,268	286,454,257	290,366,632
Susut nilai	38	76,964,365	40,601,848	59,773,092	27,596,757
Perbelanjaan operasi lain	39(c)	806,079,199	888,907,958	1,014,874,383	1,103,873,347
Jumlah perbelanjaan operasi		2,000,093,521	2,012,782,907	1,550,690,429	1,585,269,966
Lebih daripada operasi		146,345,270	98,102,986	108,426,512	37,986,334
Kos kewangan	40	(9,965,408)	(10,054,651)	-	-
Bahagian keuntungan entiti bersekutu		-	380,951	-	-
Lebih sebelum pengagihan keuntungan RTBB	41	136,379,862	88,429,286	108,426,512	37,986,334
Agihan keuntungan RTBB		(17,106,577)	(8,443,961)	(17,106,577)	(8,443,961)
Lebih sebelum cukai		119,273,285	79,985,325	91,319,935	29,542,373
Cukai	42	(45,950,381)	(9,853,497)	(30,020,495)	-
Zakat perniagaan		(1,538,023)	(1,370,365)	-	-
Lebih tahun semasa		71,784,881	68,761,463	61,299,440	29,542,373
Lebih tahun semasa diagihkan kepada:					
Pemegang ekuiti		71,757,351	68,764,026	61,299,440	29,542,373
Kepentingan tak kawal		27,530	(2,563)	-	-
		71,784,881	68,761,463	61,299,440	29,542,373

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti/Aset Bersih

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024

Nota	Kumpulan	Tabung Amanah		Tabung Wang Pusingan	Tabung Tanam Semula	Rizab Modal	Rizab Nilai Saksama	Rizab Manfaat Persaraan	Jumlah	Kepentingan Tak Kawal	Jumlah ekuiti/aset bersih
		Keuntungan Terkumpul	Pembangunan Modal Insan	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
	Baki pada 1 Januari 2023	2,406,891,212	3,826,667	340,773,650	112,378,258	5,000,000	1,492,083	139,177,278	3,009,539,148	-	3,009,539,148
	Lebihan tahun semasa	68,764,026	-	-	-	-	-	-	68,764,026	(2,563)	68,761,463
	Penambahan nilai saksama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	aset kewangan	-	-	-	-	-	566,987	-	566,987	-	566,987
	sedia untuk dijual	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dividen kepada pemilik tak kawal	-	-	-	-	-	-	-	-	(15,000)	(15,000)
	Pindahan rizab	(66,302,524)	858,691	55,000,000	10,443,833	-	-	-	-	-	-
	Baki pada 31 Disember 2023	2,409,352,714	4,685,358	395,773,650	122,822,091	5,000,000	2,059,070	139,177,278	3,078,870,161	(17,563)	3,078,852,598
	Baki pada 1 Januari 2024	2,409,352,714	4,685,358	395,773,650	122,822,091	5,000,000	2,059,070	139,177,278	3,078,870,161	(17,563)	3,078,852,598
	Lebihan tahun semasa	71,757,351	-	-	-	-	-	-	71,757,351	27,530	71,784,881
	Pengurangan nilai saksama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	aset kewangan	-	-	-	-	-	(48,943)	-	(48,943)	-	(48,943)
11(i)	sedia untuk dijual	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pembelian tambahan pelaburan entiti dikawal	(286,935)	-	-	-	-	-	-	(286,935)	(2,565)	(289,500)
	Dividen kepada pemilik tak kawal	-	-	-	-	-	-	-	-	(7,402)	(7,402)
	Pindahan rizab	(5,978,692)	806,894	(5,000,000)	10,171,798	-	-	-	-	-	-
	Baki pada 31 Disember 2024	2,474,844,438	5,492,252	390,773,650	132,993,889	5,000,000	2,010,127	139,177,278	3,150,291,634	-	3,150,291,634

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti/Aset Bersih

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

Nota	Tabung Amanah				Tabung Tanam	Tabung Rizab	Jumlah ekuiti RM
	Keuntungan Terkumpul RM	Pembangunan Modal Insan RM	Tabung Wang Pusingan RM	Estet RISDA RM	Manfaat Persaraan RM		
RISDA							
Baki pada 1 Januari 2023	2,352,737,079	3,826,667	340,773,650	112,378,258	139,177,278	2,948,892,932	
Lebihan tahun semasa	29,542,373	-	-	-	-	29,542,373	
Pindahan rizab	(66,302,524)	858,691	55,000,000	10,443,833	-	-	
Baki pada 31 Disember 2023	2,315,976,928	4,685,358	395,773,650	122,822,091	139,177,278	2,978,435,305	
Baki pada 1 Januari 2024	2,315,976,928	4,685,358	395,773,650	122,822,091	139,177,278	2,978,435,305	
Lebihan tahun semasa	61,299,440	-	-	-	-	61,299,440	
Pindahan rizab	(5,978,692)	806,894	(5,000,000)	10,171,798	-	-	
Baki pada 31 Disember 2024	2,371,297,676	5,492,252	390,773,650	132,993,889	139,177,278	3,039,734,745	

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Aliran tunai daripada aktiviti operasi					
Lebihan sebelum cukai		119,273,285	79,985,325	91,319,935	29,542,373
Pelarasan untuk:					
Perubahan bersih nilai saksama aset biologi	16	(10,802,455)	(4,952,325)	(3,021,204)	(1,186,112)
Pelunasan geran kerajaan pembangunan	28	(495,754,852)	(624,335,873)	(495,754,852)	(624,335,873)
Pendapatan faedah	35	(98,866,494)	(97,011,353)	(88,960,033)	(88,796,503)
Pendapatan dividen	35	-	-	(7,783,315)	(3,690,955)
Pendapatan dividen lain	35	(16,760)	(12,802)	-	-
Bahagian keuntungan entiti bersekutu		-	(380,951)	-	-
Keuntungan pelupusan hartanah, loji dan peralatan	35	(37,765)	(95,150)	-	-
Pembalikan penjejasan nilai aset-aset kewangan	35	(28,062,314)	(9,150,612)	(1,514,823)	(474,990)
Peruntukan manfaat persaraan kakitangan	37	16,656,873	16,337,903	16,656,873	16,337,903
Susut nilai	38	76,964,365	40,601,848	59,773,092	27,596,757
Kerugian pelupusan hartanah, loji dan peralatan	39	2,714,484	2,435,066	-	-
Inventori dihapuskira	39	12,331	-	-	-
Hartanah, loji dan peralatan dihapuskira	39	6,148	7,516	-	-
Penjejasan nilai hartanah, loji dan peralatan	39	2,651,839	68,675	-	-
Kerugian pelupusan entiti dikawal	39	-	-	7,411,654	-
Penjejasan nilai hartanah pelaburan	39	67,000	122,659	-	-
Penjejasan nilai penghutang transaksi pertukaran	39	11,884,870	9,318,328	25,395	5,006,884
Perbelanjaan kos kewangan	40	9,965,408	10,054,651	-	-
Agihan keuntungan RTBB	41	17,106,577	8,443,961	17,106,577	8,443,961
		(376,237,460)	(568,563,134)	(404,740,701)	(631,556,555)
Perubahan modal kerja:					
Akaun entiti berkaitan		-	20,000,000	(101,306,886)	5,805,938
Aset biologi		(904,524)	(3,234,776)	-	-
Inventori		(1,134,113)	22,233,650	(111,310)	13,049,769
Aset kontrak		1,083,445	(4,248,955)	-	-
Penghutang transaksi pertukaran		(35,473,679)	6,148,996	5,855,885	(73,924,872)
Tabung Tanam Semula TSKOA		(17,109,301)	-	-	-
Pemiutang		(16,263,006)	(90,457,325)	7,633,787	(21,295,591)
Wang amanah KKDW		(34,928,677)	71,678,154	(34,928,677)	71,678,154
Tunai digunakan untuk operasi		(480,967,315)	(546,443,390)	(527,597,902)	(636,243,157)

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Pemberian pinjaman kakitangan		(42,707,923)	(22,478,328)	(20,376,186)	(19,239,328)
Bayaran semula pinjaman kakitangan		31,035,157	14,673,341	10,930,490	8,700,102
Bayaran cukai		(24,802,800)	(25,874,654)	(9,627,662)	(14,095,226)
Zakat perniagaan dibayar		(1,612,741)	(1,341,258)	-	-
Bayaran gantikan cuti rehat	26	(1,269,274)	(2,668,231)	(1,269,274)	(2,668,231)
Bayaran manfaat perubatan pasca persaraan	26	(5,163,518)	(4,979,978)	(5,163,518)	(4,979,978)
Penerimaan pendapatan dividen		-	-	7,783,315	3,690,955
Penerimaan pendapatan dividen lain		16,760	12,802	-	-
Faedah dibayar		(9,965,408)	(10,054,651)	-	-
Bayaran agihan keuntungan RTBB	41	(17,106,577)	(8,443,961)	(17,106,577)	(8,443,961)
Pulangan cukai diterima		166,771	4,587,396	-	-
Tunai bersih digunakan untuk aktiviti operasi		(552,376,868)	(603,010,912)	(562,427,314)	(673,278,824)
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan					
Hartanah, loji dan peralatan:					
- Pembelian *		(134,684,237)	(126,302,999)	(98,762,696)	(107,399,035)
- Terimaan pelupusan		8,181,090	34,520,576	7,837,028	35,310,562
Pembelian hartanah pelaburan	9	-	(293,850)	-	-
Tambahan pelaburan dalam entiti dikawal		-	-	(83,817,603)	(16,449,722)
Jualan pelaburan pada nilai saksama melalui lebihan atau defisit		-	-	7,734,107	24,045,234
Pendapatan faedah diterima		98,866,494	97,011,353	88,960,033	88,796,503
Pertambahan aset kewangan dipegang sehingga matang		(31,778,026)	(38,402,138)	(43,926,375)	(54,089,124)
Pembelian entiti dikawal, tunai bersih	11	-	(3,942,544)	-	-
Tunai bersih digunakan untuk aktiviti pelaburan		(59,414,679)	(37,409,602)	(121,975,506)	(29,785,582)
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan					
Penerimaan geran pembangunan		452,872,327	686,900,004	452,872,327	686,900,004
Bayaran prinsipal sewa beli		(1,882,593)	(1,967,474)	-	-
Pinjaman diterima		26,736,327	4,090,958	-	-
Bayaran prinsipal pinjaman		(62,370,892)	(32,547,692)	-	-
Dividen kepada kepentingan tak kawal		(7,402)	(15,000)	-	-
Pembelian saham tambahan entiti dikawal daripada kepentingan tak kawal	11	(289,500)	-	-	-
Tunai bersih dijana daripada aktiviti pembiayaan		415,058,267	656,460,796	452,872,327	686,900,004

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
(Penurunan)/Peningkatan bersih tunai dan setara tunai		(196,733,280)	16,040,282	(231,530,493)	(16,164,402)
Tunai dan setara tunai pada awal tahun		866,016,924	849,976,642	729,706,626	745,871,028
Tunai dan setara tunai pada akhir tahun	20	669,283,644	866,016,924	498,176,133	729,706,626
Tunai dan setara tunai:					
Tunai dan simpanan di bank		669,883,073	905,365,800	498,176,133	729,706,626
Overdraft bank		(599,429)	(39,348,876)	-	-
		669,283,644	866,016,924	498,176,133	729,706,626

Nota kepada penyata aliran tunai:

* Pembelian hartanah, loji dan peralatan adalah melalui aturan berikut:

	N o t a	Kumpulan		RISDA	
		2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Bayaran tunai		134,684,237	126,302,999	98,762,696	107,399,035
Aturan sewa beli		4,425,334	1,171,869	-	-
Penambahan hartanah, loji dan peralatan	8	139,109,571	127,474,868	98,762,696	107,399,035

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Perbandingan Bajet dan Amaun Sebenar

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024

	Jumlah bajet		Amaun sebenar pada asas setanding RM	Perbezaan bajet akhir dan amaun sebenar RM
	Bajet asal RM	Bajet akhir RM		
RISDA				
HASIL				
Pemberian Kerajaan:				
Geran kerajaan - Mengurus	200,000,000	150,000,000	150,000,000	-
Geran kerajaan - Pembangunan	411,170,000	325,415,527	452,872,327	127,456,800
	611,170,000	475,415,527	602,872,327	127,456,800
Hasil operasi:				
Ses	22,870,167	22,885,093	27,087,626	4,202,533
Pendapatan jualan	925,935,064	943,901,486	1,188,668,857	244,767,371
Pendapatan operasi lain	20,701,034	20,701,034	20,682,968	(18,066)
	969,506,265	987,487,612	1,236,439,451	248,951,838
Hasil bukan operasi	38,997,427	41,477,780	43,863,156	2,385,376
JUMLAH HASIL	1,619,673,692	1,504,380,920	1,883,174,934	378,794,014
PERBELANJAAN				
Emolumen:				
Gaji dan upahan	162,528,295	164,528,295	144,862,060	19,666,235
Elaun	39,680,249	107,329,301	107,329,301	-
Faedah-faedah kewangan lain	35,298,145	35,298,145	34,262,896	1,035,249
	237,506,689	307,155,741	286,454,257	20,701,484
Perbelanjaan operasi:				
Perbelanjaan Perkilangan	46,407,073	46,407,073	45,297,942	1,109,131
Kos Jualan / Kos Pembangunan	224,212,153	241,419,204	233,601,227	7,817,977
Perbelanjaan Operasi Lain	119,611,621	119,611,621	130,217,669	(10,606,048)
	390,230,847	407,437,898	409,116,838	(1,678,940)
Perkhidmatan dan bekalan:				
Perbelanjaan perjalanan dan sara hidup	22,571,485	22,571,485	22,571,485	-
Pengangkutan barang-barang	369,617	369,617	369,617	-
Perhubungan dan utiliti	9,738,845	9,738,845	9,738,845	-
Sewaan	12,391,082	12,810,082	12,802,940	7,142
Bekalan bahan mentah dan alat ganti	409,707,316	409,707,316	521,948,500	(112,241,184)
Penyelenggaraan dan pembaikan	7,017,808	7,017,808	7,017,808	-
Perkhidmatan iktisas dan hospitaliti	31,372,008	31,924,040	72,616,362	(40,692,321)
Harta modal	17,630,047	25,162,716	14,919,059	10,243,657
	510,798,208	519,301,909	661,984,615	(142,682,706)
Pemberian dan kenaikan tetap:				
Pemberian Dalam Negeri	3,798,313	3,798,313	3,798,313	-
Tuntutan Insuran dan Pampasan	3,030,188	3,030,188	3,030,188	-
Ganjaran dan Elaun Mesyuarat	215,339	237,339	218,839	18,500
Cukai Jualan dan Perkhidmatan	33,162,906	33,162,906	33,162,906	-
Kenaan Bank	51,276	51,276	51,276	-
	40,258,022	40,280,022	40,261,522	18,500
JUMLAH PERBELANJAAN	1,178,793,766	1,274,175,570	1,397,817,232	(123,641,662)
LEBIHAN	440,879,926	230,205,350	485,357,702	255,152,352

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Perbandingan Bajet dan Amaun Sebenar

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

Nota kepada Penyata Perbandingan Bajet dan Amaun Sebenar:

1. Bajet diluluskan berdasarkan asas tunai mengikut klasifikasi fungsi yang terdiri daripada objek dan program. Bajet yang diluluskan adalah meliputi tempoh kewangan daripada 1 Januari sehingga 31 Disember 2024 dan termasuk akaun divisyen serta semua Pusat Tanggungjawab (PTJ).
2. Bajet asal telah diluluskan oleh Kementerian Kewangan Malaysia merangkumi Geran Kerajaan yang diluluskan selepas pembentangan bajet di Parlimen serta sasaran Sumber Dalaman yang ditetapkan bagi menampung operasi pembangunan dan pengurusan sepanjang tahun 2024.
3. RISDA menggunakan asas perakaunan yang berbeza dalam penyediaan bajet dan penyata kewangan. Bajet disediakan mengikut asas tunai manakala penyata kewangan disediakan pada asas akrual. Namun begitu, persembahan butiran atau item bajet di dalam Penyata Prestasi Kewangan adalah sama seperti yang ditunjukkan dalam Penyata Perbandingan Bajet dan Amaun Sebenar bagi memudahkan perbandingan amaun bajet dan perbelanjaan sebenar dibuat.
4. Berdasarkan kepada bajet akhir jumlah lebih dijangka sebanyak RM 230,205,350. Jumlah lebih sebenar berjumlah RM 485,357,702 iaitu perbezaan sebanyak RM 255,152,352 terutamanya disebabkan perkara-perkara berikut:-
 - Amaun geran Kerajaan sebenar yang diterima adalah melebihi daripada geran yang terkandung di dalam bajet sebanyak RM 127,456,800 bagi geran pembangunan dan ini membolehkan program tanam semula di lapangan berjalan mengikut piagam yang telah ditetapkan. Manakala geran mengurus yang diterima adalah sama mengikut peruntukan yang telah ditetapkan.
 - Tahun 2024, menunjukkan peningkatan pungutan Ses sebanyak RM 4,202,533 disebabkan peningkatan kadar permintaan eksport getah keluar negara dan peningkatan sektor industri yang terlibat.
 - Peningkatan pendapatan jualan tahun 2024 iaitu sebanyak RM 244,767,371 adalah kerana harga pasaran bagi buah tandan segar BTS di pasaran global meningkat dan berlakunya peningkatan pengeluaran hasil biji sawit.
 - Pendapatan luar jangka daripada hasil operasi lain menurun sebanyak RM 18,066. Penurunan ini berpunca daripada jumlah pelaburan simpanan tetap yang semakin menurun dan kadar faedah pinjaman asas (BLR) yang rendah berbanding kadar tahun sebelumnya.
 - Perbelanjaan bagi program pembangunan diminimumkan tanpa menjejaskan program tanaman semula yang dirancang bagi menggantikan plot tanaman pokok getah atau sawit yang melebihi tempoh 20 tahun bagi pengeluaran hasil.
 - RISDA juga menjalankan program pembangunan yang memberi tambahan pendapatan kepada pekebun kecil melalui program pembangunan hasil baharu Agro Makanan sebanyak RM 30,000,000 yang telah diperkenalkan bagi menyokong Dasar Agro Makanan dan Sekuriti Makanan Negara di bawah bajet Perbelanjaan Operasi Lain untuk membantu pekebun kecil memperolehi pendapatan sampingan sebelum pokok getah sedia mengeluarkan hasil pada tahun pertama hingga tahun keempat tanaman getah tersebut.
 - Cukai Jualan dan Perkhidmatan diperuntukkan sebanyak RM33,162,906 yang merupakan kenaikan cukai atas semua urusan RISDA dengan pihak luar dan entiti dikawal yang berdaftar dengan Jabatan Kastam Diraja Malaysia.
 - RISDA juga mengambil langkah-langkah awal dalam penjimatan dan perbelanjaan berhemah selaras dengan Perbendaharaan MALAYSIA (PB 3.1) Garis Panduan Langkah-langkah Mengoptimumkan Perbelanjaan Malaysia oleh Kerajaan Persekutuan dan Pekeliling Bendahari Bil.3/2020.
5. Maklumat bajet seperti yang tertera di atas dibuat mengikut asas tunai dan mengikut polisi jabatan sebagaimana yang disediakan untuk kelulusan kepada pihak berwajib. Pembentangan bajet tidak mengikut pengelasan seperti di Penyata Aliran Tunai dan asas digunakan juga adalah berbeza.

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Penyata Perbandingan Bajet dan Amaun Sebenar

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

6. Maklumat bajet seperti yang tertera di atas dibuat mengikut asas tunai dan mengikut polisi jabatan sebagaimana yang disediakan untuk kelulusan kepada pihak berwajib. Pembentangan bajet tidak mengikut pengelasan seperti di Penyata Aliran Tunai dan asas digunakan juga adalah berbeza.

	Jumlah mengikut Penyata bajet RM	Jumlah mengikut Penyata Aliran Tunai RM	Jumlah perbezaan RM	Perbezaan setanding * RM	Perbezaan asas RM
Aliran tunai dari aktiviti:-					
Operasi	47,404,434	(562,427,314)	609,831,748	385,222,533	224,609,215
Pelaburan	(14,919,059)	(121,975,506)	107,056,447	10,243,657	96,812,790
Pembiayaan	452,872,327	452,872,327	-	127,456,800	(127,456,800)
	485,357,702	(231,530,493)	716,888,195	522,922,990	193,965,205

	Aktiviti operasi RM	Aktiviti pelaburan RM	Aktiviti pembiayaan RM	2024 Jumlah RM
Amaun sebenar seperti penyata bajet	47,404,434	(14,919,059)	452,872,327	485,357,702
Perbezaan asas	(609,831,748)	(107,056,447)	-	(716,888,195)
Perbezaan entiti				-
Amaun sebenar seperti penyata aliran tunai	(562,427,314)	(121,975,506)	452,872,327	(231,530,493)

* Perbezaan setanding adalah disebabkan perkara-perkara yang dibincangkan di perenggan-perenggan di atas.

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024

1. Kegiatan-kegiatan utama

Kegiatan-kegiatan utama RISDA ialah mentadbir Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) yang ditubuhkan di bawah Seksyen 3 Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952, mengurus dan mengendali rancangan-rancangan yang disediakan dan diluluskan di bawah peruntukan Bahagian III, Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952 dan merancang dan melaksana segala inovasi bagi sektor pekebun-pekebun kecil. Akta 85 RISDA telah mengambil alih peruntukan ordinan di atas yang telah dimansuhkan pada 1 November 2016.

Kegiatan utama entiti-entiti dikawal dinyatakan di Nota 11.

Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2024 telah diluluskan oleh Pihak Berkuasa pada 17 Julai 2025.

2. Asas penyediaan penyata kewangan

2.1. Penyata pematuhan

Penyata kewangan ini telah disediakan dengan mematuhi Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS – Malaysian Public Sector Accounting Standards) dengan mengambil kira pengecualian yang mana dibenarkan dan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972.

2.2. Piawaian berkuatkuasa tahun semasa

Efektif 1 Januari 2024

- A. Penambahbaikan MPSAS disebabkan oleh Kerangka Konseptual IPSAS untuk Pelaporan Kewangan Tujuan Am oleh Entiti Sektor Awam**
Ciri kualitatif di dalam piawaian MPSAS telah digantikan supaya selaras dengan ciri kualitatif di dalam Kerangka Konseptual Piawaian Perakaunan Sektor Awam Antarabangsa (International Public Sector Accounting Standards ("IPSAS")).
- B. Penambahbaikan Am kepada MPSAS**
- I. Penyingkiran rujukan di dalam MPSAS kepada piawaian perakaunan antarabangsa atau kebangsaan berkaitan aset bukan semasa dipegang untuk dijual dan operasi dihentikan.**
Penambahbaikan ini menyingkirkan rujukan kepada IFRS 5 dan MFRS 5, Aset Bukan Semasa Dipegang untuk Dijual dan Operasi Dihentikan disebabkan rujukan tersebut tidak sesuai untuk diguna pakai sepenuhnya untuk sektor awam.
- II. Pengecilan skop MPSAS 27, Pertanian**
Tumbuhan penghasil telah dikeluarkan daripada skop MPSAS 27, Pertanian dan dipindahkan di bawah skop MPSAS 17, Hartanah, Loji dan Peralatan selaras dengan keperluan yang sama oleh IPSAS dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa ("IFRS").
- III. Penjelasan kaedah boleh diterima untuk susut nilai dan pelunasan**
Penjelasan bahawa kaedah susut nilai dan pelunasan berdasarkan janaan hasil oleh aktiviti yang menggunakan aset tersebut adalah tidak sesuai disebabkan komponen harga untuk hasil dijana mungkin disebabkan inflasi, yang mana tidak berkait dengan cara aset tersebut digunakan.
- IV. Persembahan aset konsesi perkhidmatan**
Perubahan melibatkan MPSAS 32, Aturan Perkhidmatan Konsesi di mana kelas aset untuk aset perkhidmatan konsesi tidak perlu ditunjukkan sebagai satu kelas berasingan. Sebaliknya, ia perlu diagregatkan di dalam kelas yang bersifat serupa selaras dengan keperluan MPSAS 17, Hartanah, Loji dan Peralatan atau MPSAS 31, Aset Tak Ketara.
- Keperluan MPSAS 32 sebelum ini yang memerlukan aset konsesi perkhidmatan perlu dikelaskan sebagai satu kelas walaupun sifat dan fungsi aset adalah berbeza, dilihat bercanggah dengan keperluan MPSAS 17 dan MPSAS 31.
- Kesan daripada perubahan ini, amaun bawaan aset perkhidmatan konsesi pada akhir tahun pelaporan hendaklah didedahkan sebagai nota tambahan. Sebarang perubahan pengukuran daripada reklasifikasi semula kelas aset ini hendaklah dibuat secara retrospektif.
- C. Penambahbaikan MPSAS berdasarkan Panduan Pelaporan Statistik Kewangan Kerajaan**
Penambahbaikan adalah bagi meningkatkan konsistensi terminologi diguna pakai oleh MPSAS (MPSAS 12, Inventori dan MPSAS 17, Hartanah, Loji dan Peralatan) dengan Government Finance Statistics ("GFS") Reporting Guidelines.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

2. Asas penyediaan penyata kewangan (sambungan)

2.2 Piawaian berkuatkuasa tahun semasa (sambungan)

D. Rosotnilai aset dinilai semula

Penambahbaikan bagi menjelaskan bahawa aset diukur pada amaun dinilai semula berdasarkan MPSAS 17, Hartanah, Loji dan Peralatan dan MPSAS 31, Aset Tak Ketara, adalah termasuk di dalam skop MPSAS 21, Rosotnilai Aset Tidak-Menjana-Tunai dan MPSAS 26, Rosotnilai Aset Menjana-Tunai selaras dengan penambahbaikan yang sama oleh IPSAS.

E. Pemakaian MPSAS

Penambahbaikan dengan menyingkirkan definisi Perusahaan Perniagaan Kerajaan (Government Business Enterprise ("GBE")) di MPSAS 1, Persembahan Penyata Kewangan.

Terma GBE di dalam MPSAS yang lain juga disingkirkan. MPSAS menjelaskan bahawa semua sektor entiti awam perlu mengguna pakai MPSAS kecuali sektor entiti awam komersial dan entiti yang diwajibkan oleh undang-undang untuk mengguna pakai piawaian selain MPSAS.

Dalam tahun semasa, Kumpulan dan RISDA mengguna pakai piawaian dan perubahan piawaian di atas, yang mana berkenaan.

Pemakaian piawaian dan perubahan piawaian pada tempoh permulaan tidak memberi kesan kewangan signifikan kepada penyata kewangan Kumpulan dan RISDA bagi tempoh kewangan semasa dan terdahulu. Kesan perubahan dinyatakan di dalam Nota 47.

2.3. Asas penaksiran

Penyata kewangan ini telah disediakan dengan menggunakan asas kos sejarah melainkan dinyatakan sebaliknya di Nota 3.

2.4. Mata wang persembahan dan fungsian

Penyata kewangan ini dinyatakan pada Ringgit Malaysia ("RM"), iaitu mata wang fungsian untuk RISDA.

3. Polisi perakaunan penting

Polisi-polisi perakaunan berikut telah digunakan secara konsisten dalam tempoh tahun kewangan yang dibentangkan di dalam penyata kewangan melainkan jika dinyatakan sebaliknya.

3.1. Asas penyatuan

Penyata kewangan disatukan mengandungi penyata kewangan RISDA dan entiti-entiti dikawal yang telah disediakan sehingga akhir tahun kewangan.

Untuk tujuan penyatuan, penyata kewangan entiti dikawal diselaraskan di mana perlu bagi memastikan keseragaman polisi perakaunan di peringkat Kumpulan.

Transaksi sesama entiti di dalam Kumpulan, baki dan pendapatan (atau perbelanjaan) terhasil dari transaksi di dalam Kumpulan yang belum direalisasi dihapuskan semasa penyatuan. Penyata kewangan disatukan hanya menggambarkan transaksi dengan pihak ketiga sahaja.

Oleh kerana Entiti Dikawal ditubuhkan di bawah Akta Syarikat 2016, penyediaan penyata kewangan setiap entiti dikawal dibuat menggunakan Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS).

Untuk tujuan penyediaan penyata kewangan Kumpulan, pelarasan dan pengkelasan, yang mana berkenaan, dibuat ke atas penyata kewangan entiti dikawal (yang telah disediakan menggunakan MFRS) supaya konsisten dengan keperluan MPSAS.

3.2. Entiti dikawal

Entiti dikawal adalah semua entiti di mana RISDA mempunyai kuasa untuk mengawal. RISDA mengawal sesebuah entiti apabila RISDA terdedah kepada, atau mempunyai hak ke atas pulangan daripada penglibatan dalam entiti berkenaan serta mempunyai keupayaan untuk mempengaruhi pulangan entiti terlibat melalui kuasa ke atas entiti yang dimaksudkan. Entiti dikawal disatukan sepenuhnya dari tarikh di mana kawalan dipindahkan kepada Kumpulan. Status entiti dikawal akan dibatalkan bermula daripada tarikh kawalan berakhir.

Pelaburan di dalam entiti dikawal dinyatakan pada kos dan diselaraskan nilainya kepada nilai boleh pulih yang mengambil kira penjejasan nilai dalam tahun berkaitan, jika ada. Polisi berhubung pengiktirafan dan pengukuran penjejasan nilai adalah seperti yang dinyatakan di Nota 3.18.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.2. Entiti dikawal (sambungan)

Kaedah perakaunan pengambilalihan digunakan bagi perakaunan penyatuan entiti dikawal. Berdasarkan kaedah ini, entiti dikawal disatukan mulai dari tarikh kawalan dipindahkan kepada Kumpulan dan penyatuan dihentikan mulai dari tarikh kawalan berakhir. Kos pengambilalihan ditaksir pada nilai saksama aset-aset yang diberikan, instrumen ekuiti yang diterbitkan dan liabiliti yang ditanggung atau yang diambil alih pada tarikh urus niaga, dicampur kos yang berkaitan secara terus semasa pengambilalihan.

Aset dan liabiliti yang dikenal pasti bagi tujuan pengambilalihan serta liabiliti luar jangka yang perlu ditanggung pada penyatuan perniagaan pada awalnya ditaksir mengikut nilai saksama pada tarikh pengambilalihan, tanpa mengambil kira kepentingan bukan kawalan. Lebihan kos pengambilalihan dan nilai saksama atas aset bersih yang dikenalpasti oleh Kumpulan semasa tarikh pengambilalihan kurang dari nilai saksama atas aset bersih syarikat subsidiari yang diambil alih, perbezaan itu akan diiktiraf terus ke lebihan atau kurangan.

Kepentingan tak kawal merupakan bahagian minoriti terhadap lebihan atau kurangan dan aset bersih entiti dikawal bagi ekuiti yang tidak dipunyai secara langsung atau tidak langsung oleh entiti induk.

Kepentingan bukan kawalan ditaksir pada bahagian minoriti terhadap nilai saksama aset dan liabiliti entiti dikawal yang telah dikenal pasti pada tarikh pengambilalihan dan bahagian minoriti terhadap perubahan ke atas ekuiti entiti dikawal mulai dari tarikh berkenaan.

Baki dan untung tidak direalisasi bagi urusniaga antara entiti di dalam Kumpulan akan dihapuskan. Rugi tidak direalisasi turut dihapuskan dan dianggap sebagai petunjuk penjejasan nilai atas aset yang dipindahkan.

Untung atau rugi atas pelupusan entiti dikawal adalah perbezaan di antara bayaran bersih yang diterima dan bahagian milik Kumpulan atas aset bersih entiti dikawal pada tarikh pelupusan dan diiktiraf ke lebihan atau kurangan disatukan.

Apabila Kumpulan tidak lagi mempunyai kawalan, kawalan bersama atau pengaruh berkesan, sebarang kepentingan yang dikekalkan dalam Kumpulan ditaksir semula kepada nilai saksama dengan perubahan dalam jumlah nilai bawa diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

Nilai saksama ini adalah nilai saksamanya daripada pengiktirafan permulaan sebagai aset kewangan. Sebarang jumlah yang diiktiraf sebelumnya ke penyata prestasi kewangan berhubung entiti berkenaan diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan aset atau tanggungan berkaitan secara langsung. Oleh itu, ia diambil kira sebagai entiti yang dilabur berasaskan ekuiti atau instrumen kewangan bergantung kepada tahap pengaruh yang dikekalkan.

3.3. Pelaburan dalam syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu adalah syarikat di mana Kumpulan mempunyai pengaruh signifikan dalam membuat keputusan mengenai polisi kewangan dan operasi. Pengaruh signifikan adalah kuasa untuk terlibat dalam membuat keputusan polisi kewangan dan operasi syarikat bersekutu tetapi bukan untuk melaksanakan kawalan atas polisi tersebut.

Kewujudan dan kesan instrumen yang mempunyai potensi hak mengundi, yang boleh digunakan atau ditukarkan pada tarikh semasa diambil kira dalam menentukan sama ada Kumpulan mempunyai pengaruh signifikan ke atas entiti lain.

Kaedah perakaunan ekuiti digunakan bagi perakaunan pelaburan dalam syarikat bersekutu yang pada mulanya dinyatakan pada kos. Pelaburan dalam syarikat bersekutu oleh Kumpulan adalah termasuk muhibah yang dikenal pasti semasa tarikh pengambilalihan selepas ditolak Penjejasan nilai terkumpul atas muhibah.

Bahagian Kumpulan ke atas keuntungan atau kerugian syarikat bersekutu selepas pengambilalihan diiktiraf ke lebihan atau defisit dan kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu dinyatakan pada kos berserta pelarasan untuk menunjukkan perubahan ke atas bahagian aset bersih Kumpulan di dalam syarikat bersekutu berkenaan.

Pelaburan tersiar harga dan tidak tersiar harga di dalam syarikat bersekutu dinyatakan pada kos termasuk kos transaksi dan diselaraskan nilainya kepada nilai boleh pulih yang mengambil kira Penjejasan nilai dalam tahun berkaitan, jika ada. Polisi berhubung pengiktirafan dan pengukuran Penjejasan nilai adalah seperti yang dinyatakan di Nota 3.18.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.4. Mata wang asing

Transaksi dalam mata wang asing dikira bersamaan dengan mata wang fungsian masing-masing bagi entiti-entiti dikawal dan direkodkan pada pengiktirafan asal mata wang fungsi tersebut berdasarkan anggaran kadar tukaran pada tarikh urus niaga tersebut dilaksanakan. Aset kewangan dan liabiliti dalam mata wang asing dikira pada kadar tukaran yang berkuat kuasa pada tarikh berakhir tahun kewangan.

Perkara-perkara bukan monetari dengan denominasi mata wang asing yang dinilai pada kos sejarah diterjemah menggunakan kadar tukaran pada tarikh transaksi asal dibuat. Item-item bukan monetari dengan denominasi mata wang asing yang dinilai pada nilai saksama diterjemahkan menggunakan kadar tukaran pada tarikh nilai saksama tersebut ditentukan.

Perbezaan tukaran yang terhasil daripada penyelesaian item monetari atau dalam terjemahan item monetari pada tarikh laporan diiktiraf ke lebihan atau kurangan kecuali untuk perbezaan tukaran yang terhasil daripada item monetari yang membentuk sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam operasi asing yang pada asalnya diiktiraf dalam ekuiti lain dan terkumpul di bawah rizab terjemahan mata wang asing di penyata kedudukan kewangan.

Perbezaan tukaran yang terhasil daripada terjemahan item bukan monetari yang dibawa pada nilai yang saksama dimasukkan ke lebihan atau kurangan bagi tahun tersebut kecuali bagi perbezaan yang timbul daripada terjemahan item bukan monetari di mana keuntungan dan kerugian diiktiraf terus ke penyata kedudukan kewangan.

3.5. Instrumen kewangan

3.5.1. Pengkelasan dan taksiran berikutan

3.5.1.1. Aset kewangan

(a) Pengiktirafan dan taksiran Awal

Aset kewangan diiktiraf dalam Penyata Kedudukan Kewangan apabila Kumpulan dan RISDA menjadi satu pihak kepada peruntukan kontrak instrumen berkenaan.

Aset-aset kewangan dikelaskan seperti berikut:

- Aset Kewangan Pada Nilai Saksama melalui Lebihan atau Kurangan.
- Pinjaman dan Penghutang;
- Aset Pelaburan Dipegang Sehingga Matang; dan
- Aset Kewangan Sedia Dijual.

Pengkelasan aset kewangan adalah bergantung kepada tujuan aset kewangan berkenaan diperolehi. Pembelian atau jualan aset kewangan yang memerlukan serahan aset dalam rangka masa yang ditetapkan oleh pasaran adalah diiktiraf di waktu komitmen pembelian dibuat.

Instrumen kewangan diiktiraf pada awalnya, pada harga transaksi (termasuk kos transaksi kecuali untuk kiraan awal bagi aset atau liabiliti kewangan yang saksama dicampur, dalam keadaan sesuatu instrumen kewangan tidak dikira pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan). Pengiktirafan secara ini tidak termasuk transaksi pembiayaan.

Sekiranya urusan berkenaan melibatkan transaksi pembiayaan, aset atau liabiliti kewangan dikira pada nilai semasa bayaran hadapan didiskaunkan pada kadar faedah pasaran untuk instrumen hutang yang serupa.

(b) Penilaian Berikutan

Penilaian berikutan untuk aset-aset kewangan bergantung kepada klasifikasi masing-masing.

i. Aset Kewangan Pada Nilai Saksama melalui Lebihan atau Kurangan

Aset Kewangan Pada Nilai Saksama melalui lebihan atau kurangan termasuk aset kewangan dipegang untuk diniagakan dan aset kewangan yang ditetapkan di waktu pengiktirafan asalnya pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan. Aset kewangan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk diniagakan sekiranya diperolehi bagi tujuan jualan atau belian semula di masa terdekat.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.5 Instrumen kewangan (sambungan)

3.5.1 Pengkelasan dan taksiran berikutan (sambungan)

3.5.1.1 Aset kewangan (sambungan)

i. Aset Kewangan Pada Nilai Saksama melalui Lebihan atau Kurangan (sambungan)

Aset kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan dinyatakan ke Penyata Kedudukan Kewangan pada nilai saksama yang mana perubahan diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

ii. Pinjaman dan penghutang

Instrumen Pinjaman, Pendahuluan dan Pembiayaan adalah aset kewangan yang mempunyai jadual bayaran yang telah ditetapkan atau ditentukan di mana aset kewangan ini tidak disenaraikan dalam pasaran aktif. Penilaian berikutnya bagi aset kewangan ini adalah pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah efektif, selepas Penjejasan nilai.

Instrumen pinjaman yang dikelaskan sebagai aset atau liabiliti semasa dinyatakan pada jumlah tunai tanpa didiskaunkan atau jumlah balasan yang akan diterima atau dibayar kecuali jika urusan berkenaan sebenarnya adalah transaksi pembiayaan.

iii. Aset pelaburan dipegang sehingga matang

Aset kewangan yang mempunyai ketetapan matang dan bayaran tetap (atau boleh ditentukan ketetapanannya) dikelaskan sebagai dipegang sehingga matang apabila Kumpulan berhasrat positif dan berkemampuan untuk memegang aset berkenaan sehingga matang.

Selepas taksiran awal, aset berklasifikasi begini akan ditaksir pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah efektif selepas Penjejasan nilai. Kos terlunas ditentukan dengan mengambil kira sebarang premium atau diskaun pada tarikh perolehan termasuk fi dan kos yang bersepadu sebagai faedah efektif. Kerugian penjejasan nilai diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

iv. Aset kewangan sedia dijual

Aset Kewangan Sedia Dijual merupakan aset bukan derivatif yang ditentukan sebagai sedia untuk dijual atau tidak diklasifikasi sebagai pinjaman dan penghutang, aset pelaburan dipegang sehingga matang atau aset kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan.

Selepas taksiran awal, aset kewangan sedia dijual akan ditaksir pada nilai saksama. Keuntungan atau kerugian diiktiraf terus ke rizab nilai saksama melalui Penyata Perubahan Aset Bersih/Ekuiti sehinggalah aset berkenaan dinyahiktiraf. Penyahiktirafan ini dibuat melalui lebihan atau kurangan.

(c) Penyahiktirafan

Aset kewangan atau sebahagian daripadanya dinyahiktiraf apabila, dan hanya apabila hak kontraktual kepada aliran tunai daripada aset kewangan itu luput atau aset kewangan dipindahkan kepada pihak lain tanpa mengekalkan kawalan atau risiko dan ganjaran atas aset tersebut pada kuantum yang signifikan.

Pada penyahiktirafan aset kewangan, perbezaan di antara amaun dibawa dan jumlah ganjaran yang diterima (termasuk sebarang aset baru yang diperolehi tolak sebarang liabiliti baru diambil alih) diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

Liabiliti kewangan atau sebahagian daripadanya dinyahiktiraf apabila, dan hanya apabila, obligasi yang dinyatakan dalam kontrak tamat atau dibatalkan atau luput.

Pada penyahiktirafan liabiliti kewangan, perbezaan di antara amaun dibawa liabiliti kewangan yang dihapuskan atau dipindahkan kepada pihak lain dan ganjaran yang dibayar, termasuk sebarang aset bukan tunai yang dipindahkan atau diambil alih liabilitinya, diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

(d) Penjejasan nilai untuk aset kewangan

Penilaian dibuat pada setiap tarikh pelaporan untuk menentukan sama ada terdapatnya bukti yang objektif bahawa aset-aset kewangan mengalami penjejasan nilai. Aset kewangan dianggap mengalami Penjejasan nilai apabila terdapat bukti objektif tentang penjejasan nilai disebabkan kejadian selepas tarikh taksiran awal yang memberi kesan kepada anggaran aliran tunai hadapan.

Untuk menentukan sama ada terdapatnya bukti yang objektif bahawa kerugian penjejasan nilai atas aset-aset kewangan telah ditanggung, pertimbangan dibuat ke atas faktor-faktor seperti kebarangkalian ketidakmampuan bayar atau kesukaran kewangan penghutang yang signifikan dan kemungkiran bayaran atau tundaan yang signifikan dalam pembayaran.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.5 Instrumen kewangan (sambungan)

3.5.1 Pengkelasan dan taksiran berikutan (sambungan)

3.5.1.1 Aset kewangan (sambungan)

(d) Penjejasan nilai untuk aset kewangan (sambungan)

i. Aset kewangan dinyatakan pada kos terlunas

Untuk aset kewangan dinyatakan pada kos terlunas, semakan awal dibuat untuk menentukan sama ada terdapat, secara individual, bukti objektif tentang penjejasan nilai untuk aset kewangan yang signifikan secara individual, atau secara kolektif untuk aset yang tidak signifikan bila berdiri secara individual.

Sekiranya bukti sedemikian wujud, jumlah kerugian penurunan nilai ditaksir sebagai perbezaan antara jumlah bawa aset dan nilai semasa bagi aliran tunai masa depan yang dianggarkan didiskaun pada kadar faedah efektif asal aset kewangan tersebut. Kerugian penjejasan nilai tersebut diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

Nilai bawa aset kewangan tersebut dikurangkan menerusi akaun peruntukan. Apabila penghutang perdagangan menjadi tidak boleh dikutip, ianya dihapus kira menerusi akaun peruntukan tersebut. Kerugian penjejasan nilai diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

Jika dalam tempoh seterusnya, jumlah kerugian penjejasan nilai berkurang dan pengurangan ini boleh dikaitkan dengan secara objektif kepada satu peristiwa terjadi selepas penjejasan nilai tersebut diiktiraf, kerugian penjejasan nilai diiktiraf terdahulu dibalikkan ke tahap di mana nilai bawa aset tersebut tidak melebihi kos dilunaskan pada tarikh tersebut. Jumlah yang diterbalikkan diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

ii. Aset kewangan sedia untuk dijual

Penurunan yang signifikan atau berpanjangan dalam nilai saksama di bawah kos, kesukaran kewangan penerbit atau penanggung obligasi yang signifikan, dan ketiadaan pasaran dagangan yang aktif adalah pertimbangan-pertimbangan untuk menentukan sama ada terdapatnya bukti yang objektif bahawa sekuriti pelaburan diklasifikasi sebagai aset-aset kewangan sedia untuk dijual di penjejasan nilai.

'Signifikan' bermaksud bandingan kepada kos asal manakala 'berpanjangan' bermaksud bandingan kepada tempoh nilai saksama jatuh dari paras kos asal.

Jika aset kewangan sedia untuk dijual dijejas nilai, satu jumlah yang terdiri daripada perbezaan antara kosnya (bersih dari sebarang pembayaran prinsipal dan pelunasan) dan nilai saksama semasanya, ditolak sebarang kerugian penjejasan nilai diiktiraf sebelum ini di dalam lebihan atau kurangan, dipindah daripada rizab di dalam ekuiti ke lebihan atau kurangan.

Untuk instrumen hutang yang diklasifikasi sebagai sedia untuk dijual, semakan penjejasan nilai menggunakan asas yang sama dengan aset kewangan dinyatakan pada kos terlunas. Walau bagaimanapun, amaun yang dinyatakan untuk penjejasan nilai ialah kerugian kumulatif ditaksir sebagai perbezaan di antara kos terlunas dan nilai saksama selepas sebarang kerugian ke atas pelaburan yang dahulunya pernah diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

3.5.1.2. Liabiliti kewangan

(a) Pengiktirafan dan Taksiran Awal

Liabiliti kewangan yang terkandung di dalam skop MPSAS 29 diklasifikasikan mengikut kesesuaian sebagai: -

- liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan, atau
- pinjaman dan pembiayaan.

Klasifikasi ini ditentukan semasa pengiktirafan awal.

Liabiliti kewangan termasuk pemiutang dagangan dan pemiutang lain, overdraf bank, pinjaman dan pembiayaan, dan kontrak jaminan kewangan.

Semua liabiliti kewangan asalnya diiktiraf pada nilai saksama dan, untuk pinjaman dan pembiayaan, dicampur kos transaksi langsung berkaitan.

(b) Penilaian Berikutan

Penilaian berikutan untuk liabiliti kewangan bergantung kepada klasifikasi masing-masing.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.5 Instrumen kewangan (sambungan)

3.5.1 Pengkelasan dan taksiran berikutan (sambungan)

3.5.1.2 Liabiliti kewangan (sambungan)

i. Liabiliti Kewangan Pada Nilai Saksama melalui Lebihan atau Kurangan

Liabiliti ini termasuk liabiliti kewangan dipegang untuk diniagakan dan liabiliti kewangan ditentukan di waktu pengiktirafan asalnya pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan.

Liabiliti kewangan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk diniagakan sekiranya diperoleh dengan tujuan untuk dijual dalam tempoh terdekat. Keuntungan atau kerugian dari liabiliti dipegang untuk diniagakan diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

ii. Pinjaman dan Pembiayaan

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman mengandungi faedah dan pembiayaan ditaksir pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah efektif. Keuntungan dan kerugian diiktiraf ke lebihan atau kurangan apabila liabiliti dinyahiktiraf dan juga melalui proses pelunasan berkaedah faedah efektif.

Kos pelunasan dibuat dengan mengambil kira sebarang diskaun atau premium semasa pengambilan dan fi atau kos yang berhubung dengan kadar faedah efektif.

(c) Penyahiktirafan

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi telah dipisah keluar, dibatal atau tamat.

Apabila liabiliti kewangan sedia ada ditukar dengan yang lain oleh pemiutang yang sama pada terma yang ketara perbezaannya, atau terma liabiliti sedia ada dimodifikasi secara ketara, pertukaran atau modifikasi berkenaan dikaedahkan sebagai penyahiktirafan liabiliti asal dan pengiktirafan liabiliti yang baru, dan perbezaan diantara nilai bawa diiktiraf ke lebihan atau kurangan.

(d) Ofset Instrumen Kewangan

Aset dan liabiliti kewangan diofset dan nilai bersih dilaporkan di dalam penyata kedudukan kewangan sekiranya terdapat hak perundangan yang boleh dikuatkuasakan untuk menghapus silang amaun yang diiktiraf dan terdapat hasrat untuk menyelesaikan secara asas bersih, atau untuk merealisasikan aset dan liabiliti secara serentak.

3.6. Hartanah, Loji dan Peralatan dan Susut Nilai

3.6.1. Pengiktirafan dan Taksiran

Satu-satu perolehan aset yang bernilai RM5,000 dan ke atas untuk satu unit atau set dianggap material dan dipermodalkan.

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian penjejasan nilai terkumpul.

Kos adalah termasuk kos perbelanjaan yang berkait secara terus semasa perolehan aset tersebut. Perisian komputer yang bersepadu dengan fungsi peralatan berkenaan dikaedahkan sebagai sebahagian aset yang berkenaan. Apabila terdapat bahagian penting sesuatu hartanah, loji dan peralatan mempunyai anggaran usia penggunaan yang berbeza, bahagian berkenaan akan dikaedahkan sebagai aset berasingan.

Apabila hartanah, loji dan peralatan dijual, untung atau rugi hasil dari penjualan tersebut ditentukan dengan membandingkan harga jualan dengan nilai bawa aset berkenaan dan akan dikredit atau didebitkan ke lebihan atau kurangan, di mana berkenaan.

Kos berikutnya akan dimasukkan dalam nilai bawa aset tersebut atau diambil kira sebagai aset yang berasingan, sekiranya bersesuaian, hanya apabila faedah ekonomi masa hadapan berkaitan dengan aset itu, berkemungkinan mengalir kepada Kumpulan dan kos tersebut boleh ditaksir dengan munasabah.

Kos penukaran komponen sesuatu aset diiktiraf ke dalam nilai bawa aset berkenaan sekiranya terdapat manfaat ekonomi yang terkandung di dalam aset boleh dinikmati pada masa hadapan dan kos berkenaan boleh ditaksir dengan wajarnya. Nilai bawa untuk komponen yang ditukar dinyahiktiraf ke lebihan atau kurangan.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.6 Hartanah, Loji dan Peralatan dan Susut Nilai (sambungan)

3.6.2 Susut nilai

Komponen penting bagi sesuatu aset dipertimbangkan dan sekiranya mempunyai usia penggunaan berbeza, komponen berkenaan disusut nilai secara berasingan.

Kerja dalam pembinaan dan tanah milik bebas tidak disusut nilai. Lain-lain aset hartanah, loji dan peralatan disusut nilaikan mengikut kaedah garis lurus berdasarkan anggaran usia penggunaan berikut:

	Kumpulan dan RISDA
Tanah pajakan	30 – 99 tahun
Bangunan dan ubahsuai	10 – 50 tahun
Perabot, kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan	5 – 10 tahun
Loji dan mesin	10 tahun
Aset biologi (tumbuhan penghasil) (Nota 3.7.1)	20 tahun

3.7 Aset biologi

3.7.1 Tumbuhan penghasil

Tumbuhan penghasil adalah tumbuhan hidup yang digunakan untuk mengeluarkan hasil agrikultur lebih dari setahun, jauh dari kemungkinan untuk dijual sebagai hasil agrikultur, kecuali sebagai jualan sisa. Tumbuhan penghasil yang tersedia untuk menghasil diukur pada kos selepas susut nilai terkumpul dan penjejasan nilai terkumpul. Kos termasuk perbelanjaan menanam, yang mewakili kos bermula dari membersihkan kawasan tanah sehingga titik tuaian. Tumbuhan penghasil mempunyai kitaran hidup purata dua puluh tiga (23) tahun yang mana tiga (3) tahun sebagai tumbuhan pra-matang dan tahun selanjutnya sebagai tumbuhan matang. Tumbuhan matang disusut nilai secara kaedah garis lurus sepanjang jangka hayat selama dua puluh (20) tahun. Tumbuhan pra-matang tidak disusut nilai sehingga boleh mula menghasil.

Berikutan dengan keperluan perubahan kepada MPSAS 17, Hartanah, Loji dan Peralatan, bermula dalam tahun semasa, tumbuhan penghasil dikategorikan sebagai hartanah, loji dan peralatan dan maklumat untuk tahun sebelum telah dibuat penyesuaian untuk tujuan perbandingan.

3.7.2 Hasil buah sedang membesar di tumbuhan penghasil

Hasil buah sedang membesar di tumbuhan penghasil ditaksir pada nilai saksama selepas kos untuk menjual. Sebarang keuntungan atau kerugian dari perubahan nilai saksama selepas kos untuk menjual di tumbuhan penghasil diiktiraf ke lebihan atau kurangan. Nilai saksama diukur pada nilai semasa jangkaan aliran tunai dari hasil buah yang sedang membesar di tumbuhan penghasil. Jangkaan aliran tunai dianggarkan menggunakan kaedah output dan anggaran harga pasaran hasil yang sedang membesar di tumbuhan penghasil.

3.7.3 Ternakan dan tanaman anak benih

Inventori yang terdiri dari ternakan dan tanaman anak benih ditaksir mengikut nilai pasaran bersih selepas mengambil kira anggaran kos pada masa jualan dibuat. Nilai pasaran bersih adalah nilai pasaran ternakan dan tanaman anak benih berkenaan selepas ditolak kos pengangkutan dan kos lain yang terlibat bagi urusan membawa ternakan dan anak benih ke pasar. Anggaran kos pada masa jualan termasuk pembayaran komisen, cukai yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian, cukai pindahan dan duti, jika berkenaan.

3.8 Kos pembangunan hartanah

Kos pembangunan hartanah merangkumi setiap kos yang berkait terus kepada aktiviti pembangunan atau kos yang diperuntukkan secara munasabah terhadap aktiviti-aktiviti tersebut.

Apabila hasil kewangan dari pembangunan hartanah itu dapat dinilai secara munasabah, pendapatan dan perbelanjaan pembangunan hartanah dinyatakan ke dalam lebihan atau kurangan berdasarkan kaedah peringkat jangka siap. Peringkat jangka siap ditaksir menggunakan peratusan kos sudah dibelanjakan terhadap anggaran jumlah kos kerja.

Di mana hasil kewangan sesuatu aktiviti pembangunan tidak dapat dianggarkan secara berkesan, hasil pembangunan hartanah diiktiraf hanya pada peringkat kos pembangunan hartanah yang berkemungkinan diperolehi kembali, serta kos pembangunan hartanah ke atas hartanah yang dijual sebagai perbelanjaan pada jangka masa ia berlaku.

Sebarang jangkaan kerugian ke atas projek pembangunan diiktiraf segera sebagai perbelanjaan. Kos pembangunan hartanah yang tidak diiktiraf sebagai perbelanjaan diiktiraf sebagai aset, dan ditaksir sejauh mana kos pembangunan harta boleh diperolehi.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.9 Inventori

Inventori yang terdiri daripada minyak sawit mentah, isirong, pengeluaran berasaskan getah, baja, bahan kimia, kacang penutup bumi, peralatan ladang, alat gantian dan inventori berjenis ternakan, dinyatakan pada kos atau nilai boleh realisasi bersih, yang mana lebih rendah.

Kos dinyatakan berdasarkan kos purata berwajaran. Kos terdiri daripada harga belian asal dan kos-kos lain yang ditanggung untuk membawa inventori ke lokasi semasa.

Nilai pasaran bersih terdiri daripada nilai anggaran jualan biasa ditolak kos jualan dan pengedaran dan semua kos terlibat dalam penyediaan barangan.

3.10 Pelaburan hartanah

Pelaburan hartanah terdiri daripada tanah dan bangunan yang dipegang bagi mendapatkan pulangan sewa jangka panjang atau untuk kenaikan modal atau kedua-duanya dan tidak diduduki sepenuhnya atau pada bahagian yang tidak signifikan.

Pelaburan hartanah asalnya dinyatakan pada kos yang termasuk perbelanjaan yang berkait secara langsung untuk mendapatkan aset berkenaan.

Kumpulan menerima pakai model kos bagi menyatakan semua pelaburan hartanah. Dalam model kos, pelaburan hartanah dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian penjejasan nilai terkumpul.

Bangunan disusut nilaikan mengikut kaedah garis lurus berdasarkan anggaran usia penggunaan 50 tahun.

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan menilai sama ada terdapat sebarang petunjuk penjejasan nilai aset. Jika petunjuk sedemikian wujud, jumlah dibawa aset diturunkan dengan serta merta kepada jumlah boleh diperolehi sekiranya jumlah dibawa aset adalah lebih besar daripada jumlah yang boleh diperolehi semula.

Pelaburan hartanah dinyahiktiraf apabila dijual atau penggunaan dihentikan dan tiada manfaat ekonomi yang akan diperolehi apabila dilupuskan. Perbezaan diantara terimaan bersih dan nilai bawa diiktiraf ke untung atau rugi dalam tempoh tahun kewangan aset berkenaan dinyahiktiraf.

3.11 Geran Kerajaan

Geran kerajaan diiktiraf ke Penyata Kedudukan Kewangan apabila terdapat jaminan munasabah bahawa geran berkenaan akan diterima. Kaedah pelunasan adalah seperti dinyatakan di Nota 3.14.

3.12 Peruntukan liabiliti

Peruntukan diiktiraf apabila wujud obligasi semasa yang konstruktif dan dari segi perundangan, kesan daripada peristiwa lalu dan berkemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang melibatkan manfaat ekonomi akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut dan amaun obligasi itu boleh dianggarkan dengan pasti.

Peruntukan disemak pada setiap tarikh pelaporan dan diselaraskan untuk membayangkan anggaran semasa terbaik. Jika tiada lagi kemungkinan bahawa aliran keluar sumber ekonomi akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi itu, peruntukan tersebut akan dibalikkan.

Apabila pendiskaunan digunakan, peningkatan dalam peruntukan yang disebabkan oleh peredaran masa diiktiraf sebagai kos kewangan.

3.13 Tunai dan Tunai Setara

Tunai dan tunai setara adalah tunai di tangan, baki dalam bank, deposit permintaan jangka pendek dan pelaburan jangka pendek cair yang boleh ditukarkan kepada jumlah tunai yang diketahui dan adalah tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

Bagi penyediaan aliran tunai, tunai dan setara tunai dinyatakan setelah ditolak overdraf bank dan simpanan tetap yang dicagarkan.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.14 Pengiktirafan pendapatan

Pendapatan transaksi bukan tukaran

- a. Pendapatan geran kerajaan tanpa syarat pelaksanaan spesifik diiktiraf sebagai pendapatan apabila geran berkenaan dapat dipastikan penerimaannya.
- b. Pendapatan geran kerajaan dengan syarat pelaksanaan spesifik diiktiraf sebagai pendapatan apabila terlaksana syarat-syarat berkenaan.
- c. Kutipan ses dari Kastam – apabila wang ses diterima daripada Kastam Diraja Malaysia serta kutipan ses dari Lembaga Getah Malaysia (LGM) – apabila wang diterima daripada LGM bagi getah yang dijual dalam negeri.
- d. Denda atau pampasan perolehan dan pengangkutan baja serta apa-apa denda atau pampasan lain yang diterima.

Pendapatan transaksi tukaran

- e. Pendapatan yuran diiktiraf berdasarkan akruan mengikut peratusan tempoh pembelajaran atau apabila Kolej RISDA tidak perlu membuat pemulangan yuran kepada pelajar.
- f. Pendapatan faedah dari simpanan dan deposit tetap diiktiraf mengikut asas akruan.
- g. Pendapatan sewaan diiktiraf mengikut asas akruan mengikut tempoh perjanjian penyewaan yang berkaitan.
- h. Pendapatan dividen diiktiraf apabila hak untuk menerima pembayaran ditetapkan.
- i. Hasil keuntungan daripada pinjaman dikira berasaskan baki pokok pinjaman setiap bulan.
- j. Pendapatan bagi pengurusan dan perkhidmatan perundingan diiktiraf berasaskan akruan apabila perkhidmatan telah diberikan kepada pelanggan.
- k. Pendapatan bagi jualan barangan diinvois diiktiraf selepas penghantaran barangan dan terimaan oleh pelanggan, ditolak diskaun, kembalian dan apabila risiko serta manfaat pemilikan berpindah kepada pelanggan.
- l. Pendapatan komisen diiktiraf selepas ditolak yuran pengenalan pelanggan berdasarkan kepada tarikh permulaan atau tarikh bil yang mana terkemudian; dan pelarasan premium, termasuk pembatalan dasar, diiktiraf apabila ia berlaku.
- m. Pendapatan kontrak pembinaan diiktiraf mengikut perkadaran kos kontrak dibelanja untuk kerja setakat yang dilaksanakan sehingga kini kepada anggaran jumlah kos kontrak berkenaan.

3.15 Pajak

3.15.1 Sebagai pemajak

Pajakan-pajakan dimana Kumpulan dan RISDA tidak mengekalkan secara ketara segala risiko dan ganjaran pemilikan aset tersebut, belanja sewaan dimasukkan ke dalam lebihan atau kurangan dalam tahun ia ditanggung.

Pajakan-pajakan kewangan, yang dipindahkan kepada Kumpulan dan RISDA secara ketara segala risiko dan ganjaran sampingan berkaitan kepada pemilikan item yang dipajak, dipermodal pada permulaan pajakan tersebut pada nilai saksama aset yang dipajak tersebut, atau sekiranya lebih rendah, pada nilai semasa bagi pembayaran pajakan minimum. Sebarang kos-kos langsung awal juga ditambah kepada jumlah yang dipermodal. Pembayaran pajakan dibahagikan antara caj-caj kewangan dan pengurangan liabiliti pajakan tersebut untuk mencapai satu kadar faedah yang tetap atas baki liabiliti selebihnya. Caj-caj kewangan dicaj ke lebihan atau kurangan. Sewa luar jangka, jika ada, dicaj sebagai perbelanjaan dalam tempoh-tempoh dalam mana ianya ditanggung.

Aset-aset yang dipajak disusut nilai sepanjang hayat berguna yang dianggar bagi aset tersebut. Walau bagaimanapun, jika tiada kepastian yang munasabah tentang perolehan pemilikan pada akhir tempoh pajakan, aset tersebut disusut nilai bagi tempoh yang lebih pendek antara jangka hayat berguna yang dianggar dan juga tempoh pajakan tersebut. Pembayaran pajakan operasi diiktiraf sebagai perbelanjaan di dalam lebihan atau kurangan atau rugi atas dasar garis lurus bagi tempoh pajakan tersebut.

Manfaat agregat bagi insentif yang disediakan oleh pemberi pajak diiktiraf sebagai pengurangan perbelanjaan sewa bagi tempoh pajakan atas dasar garis lurus.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.15 Pajakan (sambungan)

3.15.2 Sebagai pemberi pajak

Pajakan-pajakan di mana Kumpulan dan RISDA secara ketara mengekalkan segala risiko dan ganjaran pemilikan bagi aset tersebut diklasifikasi sebagai pajakan-pajakan operasi. Kos-kos langsung awal yang ditanggung dalam perundingan satu pajakan operasi ditambah kepada nilai bawa bagi aset yang dipajak dan diiktiraf bagi tempoh pajakan tersebut atas dasar-dasar yang sama dengan pendapatan sewa. Dasar perakaunan bagi pendapatan sewa dibentang dalam Nota 3.14.

3.16 Cukai semasa dan tertunda

Perbelanjaan cukai semasa adalah cukai pada kadar semasa berdasarkan keuntungan kena cukai yang diperolehi pada tahun kewangan.

Cukai tertunda diperuntukkan sepenuhnya, menggunakan kaedah liabiliti, atas perbezaan sementara yang timbul di antara asas cukai aset dan liabiliti serta nilai bawa di dalam penyata kewangan.

Aset cukai tertunda diiktiraf hanya ke tahap terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai di masa hadapan akan tersedia berbanding dengan perbezaan sementara yang boleh ditolak atau kerugian cukai belum digunakan dapat digunakan.

Cukai tertunda ditentukan menggunakan kadar cukai (dan undang-undang cukai) yang telah digubal atau hampir sepenuhnya digubal menjelang tarikh penyata kedudukan kewangan dan dijangka akan diguna pakai apabila aset cukai tertunda berkenaan direalisasi atau liabiliti cukai tertunda diselesaikan.

3.17 Manfaat kakitangan

3.17.1 Manfaat jangka pendek

Upah, gaji, bonus dan cuti diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan diberikan oleh kakitangan. Faedah jangka pendek terkumpul berbayar seperti gantian cuti rehat terkumpul yang dibayar pada masa persaraan diiktiraf dalam tahun perkhidmatan diberikan di mana kakitangan mendapat kelayakan tersebut.

3.17.2 Pelan Caruman ditentukan

Kumpulan dan RISDA dikehendaki membuat sumbangan kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) dan Kumpulan Wang Amanah Persaraan. Majikan dan kakitangan Kumpulan dan RISDA masing-masing membuat sumbangan bulanan kepada KWSP mengikut kadar yang ditetapkan. Sumbangan Kumpulan dan RISDA kepada KWSP ditunjukkan berasingan sebagai kos kakitangan.

3.17.3 Manfaat jangka panjang

Bayaran manfaat pekerja jangka panjang selepas persaraan dan/atau selepas tamat tempoh perkhidmatan kontrak diiktiraf secara akrual ke lebihan atau kurang tahun semasa sebagai bayaran manfaat pekerja dan di penyata kedudukan kewangan sebagai liabiliti yang dikenali sebagai Peruntukan Manfaat Pekerja.

Pengiraan obligasi manfaat ditentukan atau amaun liabiliti kepada pesara dibuat oleh firma aktuari bebas yang berkelayakan berdasarkan kaedah Unit Kredit Dijangka. Faktor yang digunapakai adalah jangkaan aliran tunai masa hadapan didiskaunkan, menggunakan kadar faedah pasaran bon korporat berkualiti tinggi.

Jenis manfaat jangka panjang diiktiraf secara asas akrual adalah:

- Manfaat perubatan pasca perkhidmatan; dan
- Bayaran gantian cuti rehat.

Nilai semasa manfaat perubatan pasca perkhidmatan bergantung kepada beberapa faktor yang ditentukan sebagai asas aktuari dengan menggunakan beberapa andaian. Andaian adalah digunakan untuk menentukan kos bersih bagi perubatan pesara, termasuk kadar diskaun dan jangkaan kadar kos perubatan. Sebarang perubahan dalam andaian ini akan memberi kesan ke atas nilai dibawa manfaat perubatan pasca perkhidmatan.

Bagi nilai semasa ganjaran gantian cuti rehat, ia bergantung kepada beberapa faktor yang ditentukan sebagai asas aktuari dengan menggunakan beberapa andaian. Andaian diguna untuk menentukan jumlah gratuity, termasuk kadar diskaun, jangkaan kadar kenaikan gaji tahunan dan kadar pelarasan gaji. Sebarang perubahan dalam andaian ini akan memberi kesan ke atas nilai dibawa ganjaran gantian cuti rehat.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

3. Polisi perakaunan penting (sambungan)

3.17 Manfaat kakitangan (sambungan)

3.17.3 Manfaat jangka panjang (sambungan)

Kumpulan dan RISDA melaksanakan penilaian aktuari setiap tiga (3) tahun. Penilaian aktuari telah dilaksanakan mulai tahun kewangan 2018. Kadar faedah digunakan berdasarkan kadar faedah bon korporat berkualiti tinggi. Kadar faedah ini digunakan bagi menentukan anggaran semasa bagi jangkaan aliran tunai keluar masa hadapan yang diperlukan bagi menyelesaikan Obligasi Ganjaran Persaraan Kakitangan.

3.18 Penjejasan nilai untuk aset bukan kewangan

Nilai bawa aset lain, selain dari inventori dan aset cukai tertunda, disemak semula pada setiap tarikh pelaporan untuk menentukan sama ada terdapat petanda penjejasan nilai. Nilai bawa disemak lebih kerap sekiranya peristiwa atau perubahan kepada keadaan menggambarkan nilai bawa mungkin terjejas nilai, sebagaimana dinyatakan di dalam polisi perakaunan aset berkenaan.

Sekiranya wujud petanda, amaun boleh pulih aset berkenaan akan dianggar. Kerugian penjejasan nilai diiktiraf bila nilai bawa aset atau unit janaan tunai untuk aset berkenaan melebihi amaun boleh pulih. Kerugian penjejasan nilai diiktiraf ke lebihan atau kurangan. Unit janaan tunai ialah aset terkecil yang dikenal pasti untuk menjana aliran tunai hasil kegunaan berterusan yang secara umum bebas dari aset atau kumpulan lain.

Kerugian penjejasan nilai yang diiktiraf berkaitan dengan unit janaan tunai diperuntukkan dulu untuk mengurangkan muhibah yang diperuntukkan kepada unit dan kemudian pengurangan dibuat kepada aset lain di dalam unit secara kaedah pro-rata.

Amaun boleh pulih ialah amaun tertinggi diantara nilai saksama aset ditolak kos melupus dan nilai hasil guna. Untuk menaksir nilai hasil guna, anggaran aliran tunai hadapan didiskaun kepada nilai semasa menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang mencerminkan nilai masa wang pada taksiran pasaran semasa dan risiko spesifik kepada aset berkenaan. Untuk aset yang tidak menjana aliran tunai secara berasingan, nilai boleh pulih ditentukan untuk unit janaan tunai yang melingkungi aset berkenaan.

Kerugian penjejasan nilai untuk muhibah tidak dibalikkan semula di tempoh berikutnya. Untuk aset lain, kerugian penjejasan nilai akan dibalikkan sekiranya terdapat perubahan kepada anggaran yang dulunya diguna untuk penentuan amaun boleh pulih. Kerugian penjejasan nilai dibalikkan hanya ke tahap amaun bawa aset tidak melebihi amaun bawa yang telah ditentukan, selepas susut nilai dan pelunasan, sekiranya tiada kerugian penjejasan nilai yang diiktiraf sebelumnya.

Pembalikan penjejasan nilai dikredit ke lebihan atau kurangan dalam tahun kewangan pembalikan diiktiraf.

4. Penggunaan pertimbangan, anggaran dan andaian

Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi MPSAS memerlukan pihak pengurusan untuk membuat pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan polisi perakaunan dan jumlah aset-aset, liabiliti, pendapatan dan perbelanjaan.

Walaupun anggaran dan pandangan adalah berdasarkan pengetahuan terbaik, namun demikian keputusan sebenar mungkin berbeza.

Anggaran dan andaian mendasari disemak secara berterusan. Perbezaan akibat semakan kepada anggaran perakaunan diiktiraf dalam tempoh di mana anggaran disemak dan dalam mana-mana tempoh yang berkenaan.

Perkara signifikan melibatkan ketidakpastian anggaran dan pertimbangan kritikal dalam mengguna pakai polisi perakaunan yang mempunyai kesan signifikan kepada amaun yang diiktiraf di penyata kewangan adalah seperti berikut:-

4.1 Peruntukan manfaat kakitangan

Liabiliti manfaat pekerjaan jangka panjang kakitangan mengandungi gantian cuti rehat dan manfaat perubatan pasca persaraan dan dibuat menggunakan pengiraan aktuari oleh firma aktuari profesional.

Nilai semasa obligasi gantian cuti rehat merujuk kepada anggaran perkiraan cuti rehat terkumpul layak dibayar sebagai balasan apabila kakitangan bersara bagi kumpulan kakitangan tertentu yang masih berkhidmat pada akhir tahun kewangan. Anggaran adalah berdasarkan gaji semasa kakitangan pada akhir tahun kewangan.

Nilai semasa obligasi manfaat perubatan pasca persaraan dibuat berdasarkan kadar diskaun dan kadar inflasi kos perubatan yang tertakluk kepada keadaan luaran (seperti suasana ekonomi semasa dan data industri) dan keadaan dalaman seperti pengalaman tahun lalu, polisi dan amalan kebiasaan, serta kadar diskaun.

Sebarang perubahan ke atas andaian ini akan memberi kesan kepada amaun bawaan peruntukan manfaat kakitangan seperti yang didedahkan di Nota 26.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

4. Penggunaan pertimbangan, anggaran dan andaian (sambungan)

4.2 Penjelasan nilai aset kewangan pinjaman, pendahuluan dan penghutang

Dalam menentukan penjelasan nilai ke atas pinjaman, pendahuluan dan penghutang, anggaran dibuat ke atas jumlah dan masa aliran tunai masa hadapan. Dalam menganggarkan aliran tunai ini, pertimbangan dibuat mengenai peminjam, atau keadaan kewangan pelanggan dan nilai boleh direalisasi bersih cagaran.

5. Maklumat bajet

Bajet tahunan merujuk kepada perbelanjaan dan pendapatan dirancang untuk menentukan keperluan RISDA yang didedahkan di dalam penyata bajet mengikut asas tunai sebagaimana bajet tahunan RISDA disedia dan dibentangkan dan tidak termasuk entiti dikawal.

6. Muhibah atas penyatuan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Baki awal	15,006,302	-
Pembelian entiti dikawal (Nota 11(k))	-	15,006,302
Baki akhir	15,006,302	15,006,302

Untuk tujuan ujian rosotnilai, muhibah atas penyatuan diagihkan kepada entiti dikawal, yang mewakili paras terendah di dalam Kumpulan dimana muhibah dipantau untuk tujuan pengurusan dalaman.

Amaun agregat muhibah diagihkan kepada unit janaan tunai ("CGU") yang terlibat di dalam penjualan baja. Amaun boleh realis untuk CGU ditentukan berdasarkan nilai penggunaan yang dikira berdasarkan unjuran aliran tunai menurut bajet kewangan diluluskan oleh pengarah entiti dikawal terlibat. Andaian utama yang digunakan adalah termasuk jangkaan pengurusan untuk peningkatan kuantiti baja dijual setiap tahun.

7. Aset cukai tertunda

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Baki awal	(5,289,484)	(2,373,145)
Pembelian entiti dikawal (Nota 11(k))	-	(2,866,588)
Pindahan (ke)/dari lebihan atau defisit (Nota 42)	(260,363)	(49,751)
Baki akhir	(5,549,847)	(5,289,484)
Analisa adalah seperti berikut:		
Aset cukai tertunda	324,779	379,985
Liabiliti cukai tertunda	(5,874,626)	(5,669,469)
	(5,549,847)	(5,289,484)
Aset/(Liabiliti) cukai tertunda terdiri daripada berikut:		
Perbezaan di antara nilai bawa hartanah, loji dan peralatan dan asas cukai	(6,088,077)	(6,167,243)
Kerugian cukai belum diserap	-	323,111
Peruntukan penjelasan hutang	247,038	245,360
Pendapatan tertunda	291,192	309,288
	(5,549,847)	(5,289,484)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

8. Hartanah, loji dan peralatan

Kumpulan 2024	Nota	Perabot kelengkapan pejabat,							Jumlah RM
		Tanah milik bebas RM	Tanah pajakan RM	Bangunan dan ubahsuai RM	komputer dan kendaraan RM	Loji dan mesin RM	Tumbuhan penghasil RM	Kerja dalam pelaksanaan RM	
							Nota 8(a)		
Kos									
Baki 1 Januari 2024		60,461,794	70,388,284	609,419,029	244,645,150	204,820,449	714,620,546	59,061,686	1,963,416,938
Penambahan		59,550	4,761,425	12,157,717	34,150,295	6,546,333	53,949,650	27,484,601	139,109,571
Pelupusan		-	(57,706)	(2,423,045)	(4,333,147)	(2,331,928)	(124,068)	(7,716,764)	(16,986,658)
Hapuskira		-	-	-	(48,230)	-	-	-	(48,230)
Pindahan daripada belum terima lain	15	-	-	-	18,814,540	-	-	-	18,814,540
Pindahan/Reklasifikasi		(43,183,403)	42,935,496	(709,581)	10,334,703	8,803,293	(4,582,680)	(13,597,828)	-
Baki 31 Disember 2024		17,337,941	118,027,499	618,444,120	303,563,311	217,838,147	763,863,448	65,231,695	2,104,306,161
Susut nilai dan penjejasan nilai terkumpul									
Baki 1 Januari 2024		-	35,870,206	234,180,651	188,240,303	145,903,675	342,356,712	-	946,551,547
Susut nilai semasa	38	34,896	1,309,394	16,737,932	18,298,042	10,302,268	30,177,685	-	76,860,217
Penjejasan nilai semasa	39	-	-	-	2,651,839	-	-	-	2,651,839
Pelupusan		-	(63,115)	(172,564)	(3,554,334)	(2,338,836)	-	-	(6,128,849)
Hapuskira		-	-	-	(42,082)	-	-	-	(42,082)
Pindahan/Reklasifikasi		-	(114,509)	2,540,292	(14,984,920)	16,471,798	(4,582,680)	670,019	-
Baki 31 Disember 2024		34,896	37,001,976	253,286,311	190,608,848	170,338,905	367,951,717	670,019	1,019,892,672
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2024									
		17,303,045	81,025,523	365,157,809	112,954,463	47,499,242	395,911,731	64,561,676	1,084,413,489

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

8. Hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

Kumpulan 2023	Nota	Tanah milik bebas RM	Tanah pajakan RM	Bangunan dan ubahsuai RM	Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kendaraan RM			Loji dan mesin RM	Tumbuhan penghasil RM	Kerja dalam pelaksanaan RM	Jumlah RM
					Nota 8(a)						
Kos											
Baki 1 Januari 2023		59,886,116	70,086,666	563,120,628	211,230,638	188,781,696	675,919,247	50,496,015		1,819,521,006	
Pembelian entiti dikawal	11	-	-	31,147,772	1,375,012	18,488,225	-	-		51,011,009	
Penambahan		614,800	303,628	7,709,225	33,795,299	10,949,962	38,701,299	35,400,655		127,474,868	
Pelupusan		(39,122)	(2,010)	(1,241,046)	(18,862,070)	(8,562,357)	-	(21,472,527)		(50,179,132)	
Hapuskira		-	-	-	(155,717)	-	-	-		(155,717)	
Pindahan daripada belum terima lain	15	-	-	-	7,163,150	-	-	-		7,163,150	
Pindahan daripada inventori	17	-	-	-	8,581,754	-	-	-		8,581,754	
Pindahan/Reklasifikasi		-	-	8,682,450	1,517,084	(4,837,077)	-	(5,362,457)		-	
Baki 31 Disember 2023		60,461,794	70,388,284	609,419,029	244,645,150	204,820,449	714,620,546	59,061,686		1,963,416,938	
Susut nilai dan penjejasan nilai terkumpul											
Baki 1 Januari 2023		-	34,350,127	212,256,465	179,410,393	133,805,057	346,752,961	-		906,575,003	
Pembelian entiti dikawal	11	-	-	4,281,434	1,242,274	7,341,584	-	-		12,865,292	
Susut nilai semasa	38	-	1,520,835	14,732,784	16,829,615	11,822,433	(4,396,249)	-		40,509,418	
Penjejasan nilai semasa	39	-	-	-	68,675	-	-	-		68,675	
Pelupusan		-	(756)	(373,704)	(8,066,168)	(4,878,012)	-	-		(13,318,640)	
Hapuskira		-	-	-	(148,201)	-	-	-		(148,201)	
Pindahan/Reklasifikasi	9	-	-	3,283,672	(1,096,285)	(2,187,387)	-	-		-	
Baki 31 Disember 2023		-	35,870,206	234,180,651	188,240,303	145,903,675	342,356,712	-		946,551,547	
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2023											
		60,461,794	34,518,078	375,238,378	56,404,847	58,916,774	372,263,834	59,061,686		1,016,865,391	

Termasuk di dalam hartanah, loji dan peralatan adalah bangunan yang dicagarkan bagi memperoleh kemudahan bank seperti dinyatakan di Nota 25.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

8. Hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

RISDA 2024	Nota	Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kendaraan							Jumlah RM
		Tanah milik bebas RM	Tanah pajakan RM	Bangunan dan ubahsuai RM	Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kendaraan RM	Loji dan mesin RM	Tumbuhan penghasil RM	Kerja dalam pelaksanaan RM	
Kos									
Baki 1 Januari 2024		58,362,984	70,113,284	515,693,810	141,093,780	179,670,076	709,404,444	41,881,801	1,716,220,179
Penambahan		-	4,761,425	4,680,677	7,529,527	3,286,846	53,949,650	24,554,571	98,762,696
Pelupusan		-	(57,706)	-	(1,894,991)	(2,055,543)	(124,068)	(7,716,764)	(11,849,072)
Pindahan/Reklasifikasi		(43,168,603)	42,920,696	1,679,657	(2,375,234)	4,297,187	(4,582,680)	1,228,977	-
Baki 31 Disember 2024		15,194,381	117,737,699	522,054,144	144,353,082	185,198,566	758,647,346	59,948,585	1,803,133,803
Susut nilai terkumpul									
Baki 1 Januari 2024		-	35,787,706	208,465,005	119,729,035	124,022,461	339,748,661	-	827,752,868
Susut nilai semasa	38	34,896	1,306,644	13,789,654	6,952,607	7,772,411	29,916,880	-	59,773,092
Pelupusan		-	(63,115)	-	(1,893,387)	(2,055,542)	-	-	(4,012,044)
Baki 31 Disember 2024		34,896	37,031,235	222,254,659	124,788,255	129,739,330	369,665,541	-	883,513,916
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2024									
		15,159,485	80,706,464	299,799,485	19,564,827	55,459,236	388,981,805	59,948,585	919,619,887

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

8. Hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

		Nota		Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan							
		Tanah milik bebas RM	Tanah pajakan RM	Bangunan dan ubahsuai RM		Loji dan mesin RM	Tumbuhan penghasil RM	Kerja dalam pelaksanaan RM		Jumlah RM	
RISDA 2023							Nota 8(a)				
Kos											
Baki 1 Januari 2023		58,402,106	69,811,666	505,962,950	135,694,774	177,457,134	670,703,145	34,490,091		1,652,521,866	
Penambahan		-	303,628	6,643,233	19,858,084	8,839,850	38,701,299	33,052,941		107,399,035	
Pelupusan		(39,122)	(2,010)	(360,724)	(14,459,078)	(7,367,261)	-	(21,472,527)		(43,700,722)	
Pindahan		-	-	3,448,351	-	740,353	-	(4,188,704)		-	
Baki 31 Disember 2023		58,362,984	70,113,284	515,693,810	141,093,780	179,670,076	709,404,444	41,881,801		1,716,220,179	
Susut nilai terkumpul											
Baki 1 Januari 2023		-	34,270,377	196,034,460	115,284,962	118,550,757	344,405,715	-		808,546,271	
Susut nilai semasa	38	-	1,518,085	12,677,600	8,460,917	9,597,209	(4,657,054)	-		27,596,757	
Pelupusan		-	(756)	(247,055)	(4,016,844)	(4,125,505)	-	-		(8,390,160)	
Baki 31 Disember 2023		-	35,787,706	208,465,005	119,729,035	124,022,461	339,748,661	-		827,752,868	
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2023		58,362,984	34,325,578	307,228,805	21,364,745	55,647,615	369,655,783	41,881,801		888,467,311	

Dalam tahun kewangan sebelumnya, Kumpulan dan RISDA telah membuat pembetulan amaun susut nilai tumbuhan penghasil tahun-tahun sebelumnya mengikut baki sebenar seperti di jadual susut nilai tumbuhan penghasil. Sebanyak RM32,250,318 telah dibuat pengurangan atas amaun susut nilai tumbuhan penghasil yang berjumlah RM27,593,264 di RISDA dan RM27,854,069 di Kumpulan menjadikan kurangan sebanyak RM4,657,054 dan RM4,396,249 masing-masing. Pelarasan ini diperlukan bagi memastikan rekod aset biologi yang digunakan bagi tujuan operasi adalah selari dengan rekod perakaunan pada setiap tempoh perakaunan.

Selaras dengan perkara dinyatakan di Nota 2.2 (B)(II), aset biologi melibatkan tumbuhan penghasil telah diklasifikasikan bersama hartanah, loji dan peralatan pada tahun semasa. Kesan dan item terlibat dalam klasifikasi semula ini didedahkan di Nota 47.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

8. Hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

8(a) Tumbuhan penghasil

Kumpulan	N o t a	Sawit RM	Getah RM	Jumlah RM
Kos				
Baki 1 Januari 2023		548,395,721	127,523,526	675,919,247
Penambahan		35,195,409	3,505,890	38,701,299
Baki 31 Disember 2023		583,591,130	131,029,416	714,620,546
Baki 1 Januari 2024		583,591,130	131,029,416	714,620,546
Penambahan		49,842,180	4,107,470	53,949,650
Pelupusan		-	(124,068)	(124,068)
Baki 31 Disember 2024		633,433,310	135,012,818	768,446,128
Susut nilai terkumpul				
Baki 1 Januari 2023		264,817,361	81,935,600	346,752,961
Susut nilai semasa	38	(8,044,980)	3,648,731	(4,396,249)
Baki 31 Disember 2023		256,772,381	85,584,331	342,356,712
Baki 1 Januari 2024		256,772,381	85,584,331	342,356,712
Susut nilai semasa	38	27,517,878	2,659,807	30,177,685
Baki 31 Disember 2024		284,290,259	88,244,138	372,534,397
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2023		326,818,749	45,445,085	372,263,834
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2024		349,143,051	46,768,680	395,911,731

RISDA	N o t a	Sawit RM	Getah RM	Jumlah RM
Kos				
Baki 1 Januari 2023		543,179,619	127,523,526	670,703,145
Penambahan		35,195,409	3,505,890	38,701,299
Baki 31 Disember 2023		578,375,028	131,029,416	709,404,444
Baki 1 Januari 2024		578,375,028	131,029,416	709,404,444
Penambahan		49,842,180	4,107,470	53,949,650
Pelupusan		-	(124,068)	(124,068)
Baki 31 Disember 2024		628,217,208	135,012,818	763,230,026
Susut nilai terkumpul				
Baki 1 Januari 2023		262,470,115	81,935,600	344,405,715
Susut nilai semasa	38	(8,305,785)	3,648,731	(4,657,054)
Baki 31 Disember 2023		254,164,330	85,584,331	339,748,661
Baki 1 Januari 2024		254,164,330	85,584,331	339,748,661
Susut nilai semasa	38	27,257,073	2,659,807	29,916,880
Baki 31 Disember 2024		281,421,403	88,244,138	369,665,541
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2023		324,210,698	45,445,085	369,655,783
Nilai bawa bersih pada 31 Disember 2024		346,795,805	46,768,680	393,564,485

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

9. Hartanah pelaburan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Bangunan		
Kos		
Baki pada awal tahun	4,708,323	4,414,473
Pindahan daripada inventori (Nota 17)	587,700	-
Tambahan dalam tahun semasa	-	293,850
Baki pada akhir tahun	5,296,023	4,708,323
Susut nilai dan penjejasan nilai terkumpul		
Baki pada awal tahun	865,440	650,351
Susut nilai tahun semasa (Nota 38)	104,148	92,430
Penjejasan nilai tahun semasa (Nota 39)	67,000	122,659
Baki pada akhir tahun	1,036,588	865,440
Nilai bawa bersih	4,259,435	3,842,883

Nilai saksama hartanah pelaburan ditentukan berdasarkan pendekatan perbandingan pasaran yang mencerminkan harga transaksi terkini bagi hartanah yang serupa. Berdasarkan anggaran, nilai pasaran hartanah pelaburan ini dianggarkan bernilai RM6,784,434 (2023: RM5,550,875). Nilai saksama bagi hartanah pelaburan pada 31 Disember 2024 adalah berdasarkan daripada penilaian nilai saksama Tahap 3.

Hasil dan perbelanjaan berkaitan hartanah pelaburan yang telah diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Hasil sewaan	48,000	22,450
Belanja operasi langsung bagi hartanah pelaburan yang menjana hasil	(1,344)	(1,344)

10. Tanah dipegang untuk pembangunan hartanah

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Tanah pajakan pada kos		
Pada awal tahun/akhir tahun	5,607,980	5,607,980
Kos pembangunan		
Pada awal tahun/akhir tahun	1,468,040	1,468,040
	7,076,020	7,076,020

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

11. Pelaburan dalam entiti dikawal

	RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Pelaburan dalam Saham Biasa:		
Pada kos	124,715,270	134,926,924
Penjejasan nilai terkumpul	-	(2,800,000)
	124,715,270	132,126,924
Pelaburan dalam Saham Keutamaan Boleh Ubah ("CPS") pada kos	151,523,561	67,705,958
Baki pada akhir tahun	276,238,831	199,832,882

(a) Pelaburan dalam Saham Keutamaan Boleh Ubah ("CPS")

Syarat-syarat utama CPS adalah seperti berikut:

- Tiada tempoh matang untuk penebusan CPS. Penebusan CPS adalah berdasarkan budi bicara penerbit-penerbit CPS;
- Tiada dividen tetap yang dikenakan. Sebarang dividen yang dicadangkan untuk CPS mestilah dipersetujui oleh penerbit-penerbit CPS dan pemegang saham selepas mengambil kira keuntungan penerbit-penerbit CPS; dan
- Kawalan dan pemantauan pembayaran dividen saham keutamaan dan penebusan dari entiti dikawal adalah menerusi perjanjian antara entiti dikawal dengan RISDA.

(b) Pemindahan pegangan saham melalui pertukaran saham

Pada tahun kewangan semasa, RISDA telah membuat pemindahan pegangan saham biasa sepenuhnya dalam entiti dikawal, Sinergi Perdana Sdn. Bhd. (SPSB) kepada RISDA Holdings Sdn. Bhd. (RHSB) melalui kaedah "share swaping" berasaskan nilai Aset Ketara Bersih (NTA) per sesaham beraudit setakat 31 Disember 2023. Jumlah nilai saham yang dipindah milik ke RHSB adalah sebanyak RM33,997,860 (62,959,000 unit @ RM0.54 per saham). Pelaksanaan kaedah "share swaping" ini berkuatkuasa mulai 1 Ogos 2024.

(c) Penukaran pinjaman kepada pelaburan dalam Saham Keutamaan Boleh Ubah ("CPS")

Pada tahun kewangan semasa, pinjaman oleh RISDA kepada RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd. (RSSB) telah ditukarkan kepada pegangan pelaburan Saham keutamaan boleh ubah (CPS) berjumlah RM73,817,603. Saham keutamaan boleh ubah atau CPS ini adalah satu instrumen yang menggabungkan ciri ekuiti dan hutang dalam pasaran modal tanpa obligasi kontrak pembayaran tunai kepada pemegang saham.

(d) Pelaburan tambahan secara Saham Keutamaan Boleh Tebus ("RPS")

Pada tahun kewangan semasa, RISDA telah membuat pelaburan tambahan dalam entiti dikawal, RISDA Agri Food Industries Sdn. Bhd. (sebelum ini dikenali sebagai RISDA Catering & Event Sdn. Bhd.) berjumlah RM10,000,000 dalam bentuk Saham Keutamaan Boleh Tebus atau RPS. Saham berjumlah 10,000,000 unit ini boleh ditebus pada ulangtahun keenam selepas tarikh penerbitan berdasarkan harga yang ditetapkan dan dipersetujui oleh kedua-dua pihak.

Syarat-syarat utama RPS adalah seperti berikut:

- Penebusan RPS adalah berdasarkan budi bicara penerbit-penerbit RPS;
- Sebarang dividen yang dicadangkan untuk RPS mestilah dipersetujui oleh penerbit-penerbit RPS dan pemegang saham selepas mengambil kira keuntungan penerbit-penerbit RPS; dan
- Kawalan dan pemantauan pembayaran dividen saham keutamaan dan penebusan dari entiti dikawal adalah menerusi perjanjian antara entiti dikawal dengan RISDA.

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

11. Pelaburan dalam entiti dikawal (sambungan)

(d) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan langsung RISDA (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
RISDA Holdings Sdn. Bhd.	Pegangan pelaburan	100	100

(e) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan melalui RISDA Holdings Sdn. Bhd. (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
Permodalan RISDA Berhad [Nota (f)]	Pengurusan dana	100	100
RISDA Security and Services Sdn. Bhd. [Nota (g)]	Perniagaan am, keselamatan, pengurusan bangunan dan pengurusan hartanah secara usaha sama	100	100
RISDA Estates Sdn. Bhd. [Nota (h)]	Pengurusan ladang-ladang dan kilang-kilang milik RISDA	100	100
RISDA Ventures Sdn. Bhd.	Penjualan baja	100	100
RISDA Plantation Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengurusan kebun-kebun kecil	100	100
RISDA Bina Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
Kolej RISDA Sdn. Bhd.	Memberi perkhidmatan kursus, latihan dan peralatan kemudahan belajar	100	100
RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd.	Menjual benih tanaman, buah tandan baru kelapa sawit dan getah sekerap, seni bina landskap dan perkhidmatan pengurusan	100	100
Protac Insurance Brokers Sdn. Bhd.	Broker insurans	80*	80*
RISDA Fleet Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengangkutan	100	100
RISDA Agri Food Industries Sdn. Bhd. (Sebelum ini dikenali sebagai RISDA Catering & Event Sdn. Bhd.)	Industri peruncitan, <i>butchery</i> , <i>grocery</i> , <i>convenience store</i> dan perniagaan makanan berteraskan pertanian (Agri Food). Syarikat ini merupakan pengaktifan semula RISDA Catering & Event Sdn. Bhd. yang telah diberhentikan operasi	100	100
Sinergi Perdana Sdn. Bhd. [Nota (i)]	Pembekalan input pertanian dan pegangan pelaburan	100	100

* Secara efektif, RISDA memegang penuh kepentingan ekuiti di dalam entiti dikawal ini berdasarkan pegangan melalui RISDA Holdings Sdn. Bhd. dan RISDA Security and Services Sdn. Bhd.

(f) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan melalui Permodalan RISDA Berhad (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
PRB Technology Solutions Sdn. Bhd.	Pusat data dan menjual pelayan komputer	100	100

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

11. Pelaburan dalam entiti dikawal (sambungan)

(g) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan melalui RISDA Security and Services Sdn. Bhd. (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
Protac Insurance Brokers Sdn. Bhd.	Broker insurans	20*	20*

* Secara efektif, RISDA memegang penuh kepentingan ekuiti di dalam entiti dikawal ini berdasarkan pegangan melalui RISDA Holdings Sdn. Bhd. dan RISDA Security and Services Sdn. Bhd.

(h) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan melalui RISDA Estates Sdn. Bhd. (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
RISDA Livestock Sdn. Bhd.	Penternakan haiwan	100	100
RISDA Agro Sdn. Bhd.	Menjual buah tandan segar kelapa sawit	100	100

(i) Senarai entiti-entiti dikawal pegangan melalui Sinergi Perdana Sdn. Bhd. (diperbadankan di Malaysia)

Nama entiti dikawal	Kegiatan utama	Kepentingan ekuiti efektif (%)	
		2024	2023
Sinergi Perdana Marketing Sdn. Bhd.	Penjualan input pertanian	100*	85
Sinergi Perdana Manufacturing Sdn. Bhd.	Dorman	100	100

* Pada tahun sebelum, Sinergi Perdana Sdn. Bhd. telah membeli baki 15% kepentingan ekuiti dalam entiti dikawal sedia ada ini daripada pihak kepentingan tak kawal, sekali gus menjadikan entiti dikawal ini sebagai entiti dikawal penuh. Kesan transaksi ini dibentangkan di dalam Penyata Perubahan Aset Bersih memandangkan ia merupakan transaksi antara pemilik.

(j) Pengauditan entiti dikawal

Penyata kewangan semua entiti dikawal tidak diaudit oleh Jabatan Audit Negara.

(k) Entiti bersekutu menjadi entiti dikawal

Pada tahun kewangan sebelum, RISDA telah membeli saham Sinergi Perdana Sdn. Bhd. ("SPSB") dengan bayaran sebanyak RM16,449,722 menjadikan SPSB sebagai entiti dikawal dipegang penuh oleh RISDA.

Kesan kepada penyata aliran tunai

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Jumlah bayaran tunai	-	16,449,722
Tolak: Tunai dan setara tunai entiti dikawal diambilalih	-	(12,507,178)
	-	3,942,544

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

11. Pelaburan dalam entiti dikawal (sambungan)

Aset dan liabiliti entiti dikawal diambilalih

	Pada tarikh pengambilalihan	
	2024 RM	2023 RM
Hartanah, loji dan peralatan (Nota 8)	-	38,145,717
Muhibah atas penyatuan	-	1,816,601
Inventori	-	31,935,013
Penghutang transaksi pertukaran	-	80,876,395
Tunai dan setara tunai	-	12,507,178
Liabiliti cukai tertunda (Nota 7)	-	(2,866,588)
Pemiutang transaksi pertukaran	-	(77,079,363)
Jumlah terhutang kepada induk muktamad	-	(25,000,000)
Pinjaman berjangka	-	(58,915,201)
Peruntukan cukai	-	(179,476)
Aset bersih dikenalpasti	-	1,240,276
Muhibah atas penyatuan	-	13,189,701
Jumlah kos pengambilalihan	-	14,429,977
<u>Balasan pertukaran pengambilalihan</u>		
Bayaran tunai	-	16,449,722
Pendahuluan diiktiraf sebagai kepentingan pelaburan sebelum pengambilalih	-	(5,000,000)
Nilai saksama kepentingan ekuiti dipegang sebelum pengambilalihan	-	2,980,255
	-	14,429,977

12. Aset kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan

RISDA

Aset kewangan pada nilai saksama melalui lebihan atau defisit merujuk kepada Pelaburan dengan Pengurus Luar I

13. Aset kewangan sedia dijual

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Saham tersiarharga	1,570,862	1,589,347
Saham tidak siarharga	1,356,371	1,386,829
	2,927,233	2,976,176
Diterakan sebagai:		
Aset bukan semasa	2,712,482	2,976,176
Aset semasa	214,751	-
	2,927,233	2,976,176

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

14. Penghutang entiti dikawal dari transaksi pertukaran

	RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Diterakan sebagai:		
Aset bukan semasa	9,702,547	9,702,547
Aset semasa	224,784,158	141,547,863
	234,486,705	151,250,410
Analisa tempoh bayaran balik:		
Dalam tempoh 1 tahun	224,784,158	161,547,863
Lebih dari 5 tahun	9,702,547	9,702,547
	234,486,705	171,250,410

RISDA

Penghutang entiti dikawal dari transaksi pertukaran mengandungi terutamanya pinjaman dan bayaran perbelanjaan yang dibuat oleh RISDA bagi pihak entiti dikawal berkenaan. Amaun terhutang adalah tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tidak mempunyai jadual bayaran balik yang tetap kecuali amaun terhutang oleh RISDA Bina Sdn. Bhd. yang dikenakan faedah 4% setahun.

15. Penghutang transaksi pertukaran

Kumpulan 2024	N o t a	Jumlah kasar RM	[Nota (a)] Penjelasan nilai terkumpul RM	Nilai bawa RM	Nilai bawa diterakan sebagai:	
					Aset bukan semasa RM	Aset semasa RM
Pinjaman kakitangan		257,584,567	-	257,584,567	222,944,867	34,639,700
Penghutang:						
Dagangan		297,877,882	(79,255,870)	218,622,012	-	218,622,012
Projek pembangunan	(b)	147,236,855	(95,312,185)	51,924,670	-	51,924,670
Lain		80,790,407	(246,918)	80,543,489	-	80,543,489
Deposit dan prabayar		8,432,474	-	8,432,474	-	8,432,474
Belum terima pajakan	(c)	326,550	-	326,550	276,491	50,059
		792,248,735	(174,814,973)	617,433,762	223,221,358	394,212,404

Kumpulan 2023	N o t a	Jumlah kasar RM	[Nota (a)] Penjelasan nilai terkumpul RM	Nilai bawa RM	Nilai bawa diterakan sebagai:	
					Aset bukan semasa RM	Aset semasa RM
Pinjaman kakitangan		245,911,801	-	245,911,801	219,299,132	26,612,669
Penghutang:						
Dagangan		258,972,043	(74,619,069)	184,352,974	9,378,555	174,974,419
Projek pembangunan	(b)	173,333,900	(114,608,007)	58,725,893	-	58,725,893
Lain		77,839,927	(1,765,341)	76,074,586	-	76,074,586
Deposit dan prabayar		7,466,620	-	7,466,620	-	7,466,620
Belum terima pajakan	(c)	392,539	-	392,539	326,555	65,984
		763,916,830	(190,992,417)	572,924,413	229,004,242	343,920,171

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

15. Penghutang transaksi pertukaran (sambungan)

RISDA 2024	N o t a	Jumlah kasar RM	[Nota (a)] Penjelasan nilai terkumpul RM	Nilai bawa bawa RM	Nilai bawa diterakan sebagai:	
					Aset bukan semasa RM	Aset semasa RM
Pinjaman kakitangan		233,342,159	-	233,342,159	206,612,322	26,729,837
Penghutang dagangan		43,353,869	(5,160,526)	38,193,343	-	38,193,343
Penghutang lain		44,388,257	(59,420)	44,328,837	-	44,328,837
Deposit dan prabayar		294,658	-	294,658	-	294,658
		321,378,943	(5,219,946)	316,158,997	206,612,322	109,546,675

RISDA 2023	N o t a	Jumlah kasar RM	[Nota (a)] Penjelasan nilai terkumpul RM	Nilai bawa bawa RM	Nilai bawa diterakan sebagai:	
					Aset bukan semasa RM	Aset semasa RM
Pinjaman kakitangan		223,896,463	-	223,896,463	201,102,546	22,793,917
Penghutang dagangan		35,869,922	(5,135,131)	30,734,791	-	30,734,791
Penghutang lain		57,882,714	(1,574,243)	56,308,471	-	56,308,471
Deposit dan prabayar		140,033	-	140,033	-	140,033
		317,789,132	(6,709,374)	311,079,758	201,102,546	109,977,212

Penghutang dagangan Kumpulan dan RISDA yang masing-masing berjumlah RM218,622,012 (2023: RM184,352,974) dan RM 38,193,343 (2023: RM30,734,792) terdiri daripada jumlah terhutang daripada pembelian dalam aktiviti perniagaan. Tempoh kredit bagi penghutang dagangan yang diberi kepada Kumpulan dan RISDA adalah 30 hingga 90 hari (2023: 30 hingga 90 hari).

Penghutang lain oleh Kumpulan dan RISDA terdiri daripada ses dari Kastam dan Lembaga Getah Malaysia yang belum diterima dan pendahuluan kakitangan. Peruntukan telah dibuat ke atas amaun akan diterima yang dianggarkan tidak dapat dikutip oleh Kumpulan berjumlah RM95,440,263 (2023: RM116,373,348) dan RISDA telah dicaj dan dibelanjakan sepenuhnya RM59,420 (2023: RM 1,574,243) masing-masing. Peruntukan tersebut telah dikenalpasti dengan merujuk kepada pengalaman yang lalu.

Bagi pinjaman kakitangan, kadar faedah purata efektif bagi Kumpulan dan RISDA adalah 2% sehingga 4% (2024: 2% sehingga 4%) setahun. Pinjaman kepada kakitangan terdiri daripada pinjaman perumahan, pinjaman kenderaan, pinjaman komputer dan pinjaman peribadi yang dibayar balik menerusi potongan gaji di antara 1 hingga 40 tahun. Kesemua pinjaman adalah tidak bercagar kecuali pinjaman perumahan.

15(a) Pergerakan penjejasan nilai

Kumpulan 2024	Baki awal RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (individu) RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (kolektif) RM	(Nota 35) Pembalikan tahun semasa RM	Baki akhir RM
Penghutang dagangan	74,619,069	9,062,933	47,701	(4,473,833)	79,255,870
Penghutang projek pembangunan	114,608,007	-	2,774,236	(22,070,058)	95,312,185
Penghutang lain	1,765,341	-	-	(1,518,423)	246,918
	190,992,417	9,062,933	2,821,937	(28,062,314)	174,814,973

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

15. Penghutang transaksi pertukaran (sambungan)

15(a) Pergerakan penjejasan nilai (sambungan)

Kumpulan 2023	Baki awal RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (individu) RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (kolektif) RM	(Nota 35) Pembalikan tahun semasa RM	Baki akhir RM
Penghutang dagangan	78,537,742	5,006,884	(258,528)	(8,667,029)	74,619,069
Penghutang projek pembangunan	110,038,035	-	4,569,972	-	114,608,007
Penghutang lain	2,248,924	-	-	(483,583)	1,765,341
	190,824,701	5,006,884	4,311,444	(9,150,612)	190,992,417

RISDA 2024	Baki awal RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (individu) RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (kolektif) RM	(Nota 35) Pembalikan tahun semasa RM	Baki akhir RM
Penghutang dagangan	5,135,131	25,395	-	-	5,160,526
Penghutang lain	1,574,243	-	-	(1,514,823)	59,420
	6,709,374	25,395	-	(1,514,823)	5,219,946

RISDA 2023	Baki awal RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (individu) RM	(Nota 39) Caj tahun semasa (kolektif) RM	(Nota 35) Pembalikan tahun semasa RM	Baki akhir RM
Penghutang dagangan	128,463	5,006,884	-	(216)	5,135,131
Penghutang lain	2,049,017	-	-	(474,774)	1,574,243
	2,177,480	5,006,884	-	(474,990)	6,709,374

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

15. Penghutang transaksi pertukaran (sambungan)

15(b) Penghutang projek pembangunan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Akaun projek pembangunan		
Amaun kasar	147,236,855	173,333,900
Penjejasan nilai terkumpul	(95,312,185)	(114,608,007)
	51,924,670	58,725,893
Akaun projek pembangunan terdiri daripada projek berikut:		
Projek Tanam Semula Kelompok ("TSK"), pada nilai saksama [Nota (b)(i)]	37,151,859	36,327,477
Projek ladang agensi [Nota (b)(ii)]	12,574,864	12,551,576
Projek pembiakan dan pembesaran haiwan [Nota (b)(iii)]	-	-
Projek Tenaga Kerja Asing [Nota (b)(iv)]	319,719	8,092,250
Projek Hasil Baharu Agro Makanan ("PHBAM") [Nota (b)(v)]	(162,589)	(288,183)
Projek Usahawan Makanan Ruminan RLSB ("PURR") [Nota (b)(vi)]	2,040,817	2,042,773
	51,924,670	58,725,893

Penghutang projek merupakan amaun kurangan/(lebih) yang diuruskan oleh Kumpulan tetapi masih belum diterima daripada/(dibayar kepada) peserta projek. Perincian setiap projek adalah seperti berikut:

15(b)(i) Projek Tanam Semula Kelompok

Kegiatan utama salah sebuah entiti dikawal, RISDA Plantation Sdn. Bhd. (RPSB) ialah mengurus dan membangunkan kebun-kebun kecil bagi getah dan kelapa sawit. Projek TSK RPSB menguruskan pembangunan rancangan tanaman semula secara komersial bagi pihak pekebun-pekebun kecil dan sebagai balasan, RPSB memperoleh yuran pengurusan atau sebahagian daripada keuntungan dari rancangan-rancangan berasaskan syarat-syarat perjanjian dengan pekebun-pekebun kecil.

Melalui skim projek Tanam Semula Komersial, RPSB memberi pinjaman tanpa faedah dan tanpa jadual pembayaran semula yang tertentu kepada pekebun kecil yang menyertai skim projek ini untuk membiayai segala kos pembangunan dan pengurusan ladang tersebut. Apabila projek TSK mula matang, hasil dari jualan komoditi akan digunakan untuk mengurangkan baki pinjaman pekebun kecil secara berperingkat sehingga akhir tempoh perjanjian. Baki akaun akan dikira atas nilai saksama melalui lebihan atau kurangan.

15(b)(ii) Projek ladang agensi

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Amaun kasar	101,782,974	121,055,508
Penjejasan nilai terkumpul	(89,208,110)	(108,503,932)
Amaun bersih	12,574,864	12,551,576

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Pergerakan penjejasan nilai terkumpul		
Baki awal	108,503,932	105,484,570
Caj tahun semasa	2,774,236	3,019,362
Pembalikan tahun semasa	(22,070,058)	-
Baki akhir	89,208,110	108,503,932

Projek Ladang Agensi merupakan program menguruskan ladang milik pihak tertentu, seperti Jabatan Kemajuan Orang Asli, Ladang Milik Kerajaan Negeri dan pihak lain. Kumpulan akan membiayai pengurusan ladang tersebut dan membuat tuntutan balik mengikut terma yang telah dipersetujui. Baki akaun projek Ladang Agensi akan dikira pada kos pelunasan dan disemak untuk peruntukan kerugian kredit dijangka pada akhir setiap tempoh pelaporan.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

15. Penghutang transaksi pertukaran (sambungan)

15(b)(iii) Projek pembiayaan dan pembesaran haiwan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Amaun kasar	4,553,465	4,553,465
Penjelasan nilai terkumpul	(4,553,465)	(4,553,465)
Amaun bersih	-	-

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Pergerakan penjelasan nilai terkumpul		
Baki awal/Baki akhir	4,553,465	4,553,465

Projek ini merupakan projek pembiakan dan pembesaran haiwan di bawah Pinjaman Program Peningkatan Pendapatan Pekebun Kecil RISDA. Projek ini dibiayai secara langsung oleh pendahuluan daripada RISDA. Namun demikian, projek ini telah dijejas nilai sepenuhnya.

15(b)(iv) Projek tenaga kerja asing

Projek ini merujuk kepada aktiviti pengambilan tenaga kerja asing untuk melaksanakan kerja-kerja khidmat kontrak di ladang-ladang yang diuruskan. Kos-kos pengambilalihan tenaga kerja asing tersebut dipermodalkan dan akan dicaj ke projek-projek berkaitan apabila tenaga kerja asing telah diterima dan melaksanakan kerja-kerja di projek tersebut.

15(b)(v) Projek Hasil Baharu Agro Makanan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Amaun kasar	1,388,021	1,262,427
Penjelasan nilai terkumpul	(1,550,610)	(1,550,610)
Amaun bersih	(162,589)	(288,183)

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Pergerakan penjelasan nilai terkumpul		
Baki awal	1,550,610	
Caj tahun semasa	-	1,550,610
Baki akhir	1,550,610	1,550,610

Projek ini merujuk kepada pengurusan ternakan dan jualan lembu fidlot. Apabila projek ini mula matang, hasil daripada jualan lembu fidlot akan digunakan untuk membayar baki pemiutang projek secara berperingkat sehingga akhir tempoh perjanjian.

15(b)(vi) Projek Usahawan Ruminan RLSB

Projek ini merujuk kepada pengurusan dan penyeliaan usahawan dalam penternakan lembu fidlot. Melalui skim ini, Kumpulan mendapat dana daripada sebuah institusi kewangan atas nama usahawan individu yang terlibat untuk membiayai segala kos ternakan lembu fidlot. Apabila projek mula matang, hasil daripada jualan lembu fidlot akan digunakan untuk membayar baki pemiutang projek secara berperingkat sehingga akhir tempoh perjanjian.

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

16. Aset biologi pada nilai saksama

Keluaran aktiviti pertanian pada nilai saksama

Kumpulan	Buah tandan segar RM	Ternakan RM	Tanaman anak benih RM	Jumlah RM
Baki 1 Januari 2023	14,045,249	14,346,107	25,090,242	53,481,598
Belian tambahan	-	5,345,470	-	5,345,470
Jualan	-	(2,110,694)	-	(2,110,694)
Perubahan nilai saksama	1,096,875	2,332,011	1,523,439	4,952,325
Baki 31 Disember 2023	15,142,124	19,912,894	26,613,681	61,668,699
Baki 1 Januari 2024	15,142,124	19,508,238	26,613,681	61,264,043
Belian tambahan	-	2,317,433	-	2,317,433
Jualan	-	(1,008,253)	-	(1,008,253)
Perubahan nilai saksama	3,021,770	1,998,953	5,781,732	10,802,455
Baki 31 Disember 2024	18,163,894	22,816,371	32,395,413	73,375,678

RISDA	Jumlah RM
Buah tandan segar	
Baki 1 Januari 2023	13,824,037
Perubahan nilai saksama	1,186,112
Baki 31 Disember 2023	15,010,149
Baki 1 Januari 2024	15,010,149
Perubahan nilai saksama	3,021,204
Baki 31 Disember 2024	18,031,353

Buah tandan segar

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024, Kumpulan dan RISDA telah menuai buah tandan segar ("BTS") sebanyak lebih kurang 701,465.55 tan metrik (2023: 565,478 tan metrik).

Pada 31 Disember 2024 kuantiti bagi buah tandan segar yang tidak dituai oleh Kumpulan dan RISDA termasuk dalam penilaian nilai saksama adalah sebanyak 61,706.16 tan metrik (2023: 70,856 tan metrik).

Dalam menentukan nilai saksama, pihak pengurusan telah mempertimbangkan kandungan minyak BTS belum matang. Disebabkan kandungan minyak bertambah secara eksponen dalam masa 15 hari sebelum penuaian, BTS lebih dari 2 minggu sebelum penuaian dikeluarkan daripada penilaian disebabkan nilai saksama yang dianggap boleh diabaikan. Nilai saksama yang ditentukan mengambil kira keputusan ujian makmal ke atas analisa pengekstrakan minyak ke atas BTS.

Ternakan

Ternakan merujuk kepada lembu. Pada 31 Disember 2024, lembu ternakan yang belum dijual bagi Kumpulan termasuk dalam penilaian nilai saksama adalah sebanyak 5,525 ekor (2023: 5,090 ekor).

Nilai saksama ternakan ditentukan berdasarkan harga yang akan diterima sekiranya ternakan dijual pada hujung tahun kewangan, selepas mengambil kira kos jualan secara langsung yang terlibat. Andaian signifikan dalam penentuan nilai saksama ialah anggapan bahawa harga jualan terdekat dengan hujung tahun kewangan ialah gambaran terbaik harga pasaran. Anggapan tersebut dibuat kerana ketiadaan harga kawalan bagi lembu hidup di pasaran, dan harga dipersetujui bersama.

Perubahan dalam harga jualan lembu sebanyak 1% berbanding harga pasaran sebenar dianggarkan akan mengakibatkan perubahan nilai aset biologi sebanyak RM228,164 (2023: RM195,082).

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

16. Aset biologi pada nilai saksama (sambungan)

Keluaran aktiviti pertanian pada nilai saksama (sambungan)

Tanaman anak benih

Tanaman anak benih merujuk kepada benih kelapa sawit dan getah yang diklasifikasikan kepada beberapa kategori mengikut peringkat pertumbuhan.

Pada 31 Disember 2024, kuantiti anak benih yang belum dijual bagi Kumpulan termasuk dalam penilaian nilai saksama adalah sebanyak 10,497,897 biji (2023: 9,831,035 biji).

Nilai saksama tanaman anak benih telah ditentukan berdasarkan harga yang ditentukan pasaran bagi penjualan tanaman anak benih. Di bawah kaedah ini, anggaran penerimaan daripada penjualan tanaman anak benih telah dianggarkan berdasarkan umur, peringkat pertumbuhan, kebarangkalian hidup dan jenis tanaman anak benih apabila mencapai umur matang. Berdasarkan anggaran umur, peringkat pertumbuhan, kebarangkalian hidup dan jenis tanaman anak benih ini, anggaran harga pasaran dibuat untuk mendapatkan jumlah pendapatan yang akan dijanakan.

Hierarki nilai saksama Tahap 3

Amaun- amaun yang tertera di atas merupakan nilai anggaran tahap saksama. Dalam hierarki nilai saksama, aset biologi telah dinilai pada Tahap 3. Penilaian nilai saksama telah dilakukan secara konsisten dengan menggunakan teknik-teknik penilaian yang sama.

Tiada pindahan yang berlaku di antara ketiga-tiga tahap hierarki tersebut dalam tahun semasa.

17. Inventori

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Pada kos:				
Baja dan kimia	61,205,105	56,287,100	27,430,396	21,424,757
Minyak sawit mentah	16,579,699	22,738,128	16,579,699	22,738,128
Aset hartanah	4,979,430	5,866,380	-	-
Lain-lain	6,561,925	3,900,469	2,376,639	2,112,539
	89,326,159	88,792,077	46,386,734	46,275,424

Kumpulan

Pada tahun semasa, tiada inventori pada kos (2023: RM8,581,754) dipindahkan ke hartanah, loji dan peralatan untuk kegunaan Kumpulan. (Nota 8)

Pada tahun semasa, inventori pada kos RM587,700 (2023: Tiada) telah dipindahkan ke hartanah pelaburan untuk kegunaan Kumpulan. (Nota 9)

18. Aset/(Liabiliti) kontrak

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Yuran pelajar	(1,213,300)	(1,288,700)
Kontrak pembinaan	2,422,857	3,581,702
Kontrak pembangunan hartanah	(1,200,000)	(1,200,000)
	9,557	1,093,002
Diterakan sebagai:		
<u>Aset semasa</u>		
Kontrak pembinaan	2,422,857	3,581,702
<u>Liabiliti semasa</u>		
Yuran pelajar	(1,213,300)	(1,288,700)
Kontrak pembangunan hartanah	(1,200,000)	(1,200,000)
	(2,413,300)	(2,488,700)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

19. Penghutang transaksi bukan pertukaran

Kumpulan

Penghutang transaksi bukan pertukaran merujuk kepada pulangan cukai boleh terima.

20(a) Aset kewangan dipegang sehingga matang

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Simpanan tetap di institusi kewangan				
Dicagar untuk fasiliti kredit (Nota 21)	8,661,976	8,680,360	-	-
Tempoh matang lebih dari 3 bulan	1,710,778,807	1,678,982,397	1,582,706,485	1,538,780,110
	1,719,440,783	1,687,662,757	1,582,706,485	1,538,780,110

20(b) Tunai dan simpanan di bank berlesen

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Baki di bank dan tunai di tangan	109,176,299	174,174,155	32,523,042	94,754,096
Simpanan tetap di institusi kewangan dengan tempoh matang kurang 3 bulan	560,706,774	731,191,645	465,653,091	634,952,530
Seperti di penyata kedudukan kewangan	669,883,073	905,365,800	498,176,133	729,706,626
Overdraf bank (Nota 21)	(599,429)	(39,348,876)	-	-
Seperti di penyata aliran tunai	669,283,644	866,016,924	498,176,133	729,706,626

Kadar faedah deposit di sepanjang tahun kewangan bagi Kumpulan dan RISDA adalah 1.65% sehingga 4.55% (2023: 1.90% sehingga 4.50%) dan 2.30% sehingga 4.15% (2023: 1.90% sehingga 3.50%) masing-masing. Tempoh matang untuk deposit tetap Kumpulan dan RISDA adalah antara 1 hingga 365 hari (2023: 2 hingga 365 hari).

21. Overdraf bank

Kumpulan

Overdraf bank dicagarkan melalui Perjanjian Pembelian Aset berkaitan pemfaktoran akaun boleh terima dan pihak bank berkenaan berhak pada bila-bila masa dari semasa ke semasa untuk mengubah cara dokumentasi cagaran.

Kadar purata efektif adalah 2.85% (2023: 2.85%) setahun.

Setakat 31 Disember 2024, Kumpulan mempunyai overdraf bank, pelbagai kemudahan kredit dan jaminan bank berjumlah RM599,429 (2023: RM39,348,876) yang diperolehi daripada beberapa bank tempatan. Kemudahan-kemudahan ini tidak bercagar kecuali kemudahan jaminan bank yang diberi kepada beberapa syarikat-syarikat subsidiari dan yang diperolehi dengan jaminan simpanan tetap seperti dinyatakan di Nota 20(a).

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

22. Pemiutang

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Pemiutang dagangan	68,742,380	76,643,900	5,548,482	5,135,150
Pemiutang projek	134,925,991	180,860,252	-	-
Pemiutang pelbagai	178,720,460	142,787,999	85,206,124	84,276,067
Hasil diterima terdahulu	906,517	1,257,146	-	-
Deposit	11,046,307	8,835,492	4,158,910	1,494,455
Wang tahanan	1,617,580	-	1,083,808	-
	395,959,235	410,384,789	95,997,324	90,905,672
Akruan	55,991,555	45,999,507	51,517,674	37,146,039
	451,950,790	456,384,296	147,514,998	128,051,711

Pemiutang pelbagai dan perbelanjaan terakru Kumpulan dan RISDA terdiri daripada deposit jaminan, tender deposit, bayaran gaji terakru dan perbelanjaan operasi lain yang belum dibayar. Jumlah ini tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tidak mempunyai jadual pembayaran balik yang tetap.

Tempoh kredit pemiutang dagangan yang diberi kepada Kumpulan dan RISDA adalah 30 hingga 90 hari (2023: 30 hingga 90 hari).

23. Pemiutang entiti dikawal

RISDA

Amaun terhutang kepada entiti-entiti dikawal adalah tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tiada tempoh bayaran balik yang tetap.

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

24. Pemiutang sewa beli

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Dalam tempoh 1 tahun	1,585,969	1,232,219
Dalam tempoh 2 - 5 tahun	2,288,102	1,279,707
Lebih dari tempoh 5 tahun	2,107,865	556,036
	5,981,936	3,067,962
Tolak : kos kewangan masa hadapan	5,361,568	2,818,827
Nilai kini pemiutang pajakan	11,343,504	5,886,789
Analisa nilai kini pajakan kewangan:		
Dalam tempoh 1 tahun	1,368,418	1,151,502
Dalam tempoh 2 - 5 tahun	3,974,678	1,646,736
Lebih dari tempoh 5 tahun	18,472	20,589
	5,361,568	2,818,827
Diterakan sebagai:		
Liabiliti semasa	1,368,418	1,151,502
Liabiliti bukan semasa	3,993,150	1,667,325
	5,361,568	2,818,827

Pemiutang sewa beli dikenakan kadar faedah pada 2.16% sehingga 5.40% (2023: 2.09% sehingga 4.00%) setahun.

25. Pinjaman

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Pinjaman I - Pembiayaan pemfaktoran	24,587,712	25,846,788
Pinjaman II - Pinjaman berjangka	8,617,844	15,476,405
Pinjaman III - Kredit pusingan	-	20,000,000
Pinjaman IV - Penerimaan jurubank	-	658,000
Pinjaman V - Resit amanah	2,384,518	9,243,446
	35,590,074	71,224,639
Tempoh bayaran balik amaun prinsipal pinjaman		
Dalam tempoh 1 tahun	33,139,488	62,606,798
Dalam tempoh 2 - 5 tahun	2,450,586	8,617,841
	35,590,074	71,224,639
Diterakan sebagai:		
Liabiliti semasa	33,139,488	62,606,798
Liabiliti bukan semasa	2,450,586	8,617,841
	35,590,074	71,224,639

Pinjaman I

Pembiayaan jangka pendek daripada satu institusi kewangan di Malaysia bagi tujuan membiayai pembiayaan pemfaktoran. Pinjaman ini telah dikenakan kadar faedah sebanyak 5.00% sehingga 6.55% (2023: 5.05% sehingga 6.20%) setahun dan termasuk dalam pinjaman jangka pendek amaun yang telah dicagarkan dengan bangunan.

Pinjaman II

Kadar pembiayaan asas bagi pinjaman berjangka disandarkan pada kadar 6.60% setahun dengan tempoh pembayaran selama 84 bulan yang tidak termasuk penangguhan tempoh selama 24 bulan. Tujuan pinjaman adalah untuk membiayai perolehan bangunan.

Pinjaman III

Kemudahan kredit pusingan perlu dibayar pada setiap 6 bulan yang menanggung kadar faedah sebanyak 5.00% - 6.55% (2023: 5.00%-6.55%).

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

25. Pinjaman (sambungan)

Pinjaman IV

Penerimaan jurubank mempunyai tempoh bayaran balik apabila dituntut dan menanggung purata kadar faedah pada 1% - 4% (2023: 1% - 4%) setahun. Tujuan kemudahan ini adalah untuk membiayai pembelian daripada pembekal.

Pinjaman V

Resit amanah mempunyai tempoh bayaran balik apabila dituntut dan menanggung purata kadar faedah pada +1% setahun kos dana. Tujuan kemudahan ini adalah untuk membiayai pembelian asing bagi bekalan baja atau barangan yang berkaitan dengan perniagaan.

26. Peruntukan ganjaran persaraan kakitangan

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Peruntukan gantikan cuti rehat - Nota 26(a)	33,543,148	30,977,335
Peruntukan manfaat perubatan pasca persaraan - Nota 26(b)	168,646,345	160,988,077
	202,189,493	191,965,412
Diterakan sebagai:		
Liabiliti semasa	6,656,165	6,432,792
Liabiliti bukan semasa	195,533,328	185,532,620
	202,189,493	191,965,412

Amaun peruntukan ganjaran persaraan kakitangan adalah berdasarkan laporan oleh firma aktuari bertauliah.

Pergerakan peruntukan ganjaran persaraan kakitangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	191,965,412	183,275,718
Amaun diiktiraf di penyata prestasi kewangan (Nota 37)	16,656,873	16,337,903
Bayaran tahun semasa	(6,432,792)	(7,648,209)
Baki pada akhir tahun	202,189,493	191,965,412

26(a) Peruntukan gantikan cuti rehat (GCR)

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	30,977,335	29,978,397
Diiktiraf di penyata prestasi kewangan:		
Caj peruntukan GCR	3,835,087	3,667,169
Bayaran gantikan cuti rehat	(1,269,274)	(2,668,231)
Baki pada akhir tahun, nilai kini obligasi tidak berdana	33,543,148	30,977,335
Diterakan sebagai:		
Liabiliti semasa	1,299,657	1,269,274
Liabiliti bukan semasa	32,243,491	29,708,061
	33,543,148	30,977,335

Pelan manfaat persaraan ini membenarkan kakitangan mengumpul cuti tahunan yang boleh ditukarkan kepada wang tunai berdasarkan gaji akhir dimana bayaran sekaligus dibuat pada tarikh persaraan wajib atau lebih awal melalui persaraan pilihan, persaraan disebabkan kesihatan atau meninggal dunia dalam perkhidmatan.

Pelan manfaat ini terdedah kepada risiko kewangan berpunca dari perubahan kadar diskaun dan kadar kenaikan gaji masa hadapan. Pelan manfaat ini juga terdedah kepada risiko demografi berpunca dari kadar persaraan sebenar yang berlaku di masa hadapan tidak seperti jangkaan.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

26. Peruntukan ganjaran persaraan kakitangan (sambungan)

26(a) Peruntukan gantikan cuti rehat (GCR)

Amaun yang diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan adalah:

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Kos perkhidmatan semasa	2,165,771	2,106,476
Kos faedah	1,669,316	1,560,693
	3,835,087	3,667,169

Andaian aktuari utama yang digunakan untuk pengiraan peruntukan adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan RISDA	
	2024	2023
Kadar kenaikan gaji	6.50%	6.50%
Kadar diskaun	5.50%	5.50%

26(b) Peruntukan manfaat perubatan pasca persaraan

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	160,988,077	153,297,321
Diiktiraf di penyata prestasi kewangan:		
Caj Peruntukan manfaat perubatan	12,821,786	12,670,734
Bayaran manfaat perubatan pasca persaraan	(5,163,518)	(4,979,978)
Baki pada akhir tahun, nilai kini obligasi tidak berdana	168,646,345	160,988,077
Diterakan sebagai:		
Liabiliti semasa	5,356,508	5,163,518
Liabiliti bukan semasa	163,289,837	155,824,559
	168,646,345	160,988,077

Pelan manfaat persaraan ini merupakan manfaat perubatan yang diberikan kepada pesara dan tanggungan mereka yang merangkumi rawatan di Hospital Swasta/Kerajaan dan Institut Jantung Negara.

Pelan manfaat ini terdedah kepada risiko berpunca dari perubahan kadar diskaun dan manfaat lebih tinggi dari jangkaan kesan dari kos perubatan dan kadar kematian sebenar yang berlaku di masa hadapan tidak seperti jangkaan.

Amaun yang diiktiraf di dalam penyata prestasi kewangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Kos perkhidmatan semasa	4,107,538	4,374,498
Kos faedah	8,714,248	8,296,236
	12,821,786	12,670,734

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

26. Peruntukan ganjaran persaraan kakitangan (sambungan)

26(b) Peruntukan manfaat perubatan pasca persaraan (sambungan)

Andaian aktuari utama yang digunakan untuk pengiraan peruntukan adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan RISDA	
	2024	2023
Kadar diskaun	5.50%	5.50%
Kadar inflasi kos perubatan		
- Dialisis dan Institut Jantung Negara	5.50%	5.50%
- Ubat dan alatan perubatan	4.50%	4.50%

Kesan kenaikan/penurunan 1% andaian aktuari utama kepada baki peruntukan manfaat perubatan pada 31 Disember 2024 adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan RISDA	
	Kenaikan RM	Penurunan RM
Kos perkhidmatan dan faedah	3,667,309	(2,648,003)
Kadar obligasi faedah	39,768,925	(29,739,890)

Analisa sensitiviti di atas mengambil kira perubahan setiap andaian utama secara berasingan.

27. Tabung Tanam Semula TSKOA

Seperti yang dipersetujui oleh pihak Jabatan Kemajuan Orang Asli (JAKOA), 20% daripada baki Dividen Belum Bayar terkumpul bagi Ladang Tanam Semula (TSK) JAKOA akan dipindahkan ke Akaun Amanah Ladang Semenanjung Malaysia. Pada tahun semasa, Kumpulan telah membuat pengkelasan bagi jumlah tersebut dari pemiutang projek kepada Tabung Tanam Semula TSKOA sebagai persediaan sebelum dipindahkan ke Akaun Amanah Ladang Semenanjung Malaysia.

28. Geran kerajaan tertunda

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	114,718,633	73,661,202
Penerimaan geran pembangunan	452,872,327	686,900,004
Offset dengan belum bayar lain	(11,829,500)	(21,506,700)
Geran pembangunan diiktiraf sebagai pendapatan	(495,754,852)	(624,335,873)
Baki pada akhir tahun	60,006,608	114,718,633
Geran kerajaan tertunda terdiri daripada:		
Bantuan Langsung Kerajaan (BLK)	1,182,108	3,096,033
Bantuan Musim Tengkujuh (BMT)	58,824,500	111,622,600

Bantuan Langsung Kerajaan (BLK)

Bantuan Langsung Kerajaan (BLK) merujuk kepada penyaluran geran berbentuk bantuan yang diberikan oleh pihak kerajaan kepada RISDA dalam bentuk bantuan kewangan. Tujuan bantuan ini adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus melibatkan program sosial, kebajikan dan pentadbiran RISDA serta program-program pembangunan yang telah dirancang bagi memastikan misi dan objektif RISDA tercapai dalam memacu masyarakat pekebun kecil makmur. BLK merangkumi geran mengurus dan pembangunan namun hanya geran pembangunan yang diiktiraf sebagai geran tertunda semasa penerimaan dan dilunaskan apabila matlamat penyaluran geran tercapai. Baki geran pembangunan yang belum dilunaskan adalah seperti berikut:

PROGRAM PEMBANGUNAN (BLK)	2024 RM	2023 RM
		Dikelas semula
Peningkatan Produktiviti dan Pembangunan Pekebun Kecil	-	1,493,225
Pembangunan Semula Hasil Baharu	234,699	978,761
Pembangunan Kawasan Bertanam Getah Pekebun Kecil	944,447	624,047
Peningkatan Produktiviti Getah (PROGET) Pekebun Kecil	2,962	-
Jumlah	1,182,108	3,096,033

Pecahan program pembangunan (BLK) bagi tahun 2023 dikelas semula mengikut pakej geran yang lebih spesifik.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

28. Geran kerajaan tertunda (sambungan)

Bantuan Musim Tengkujuh (BMT)

Bantuan Musim Tengkujuh (BMT) diwujudkan bagi membantu pekebun kecil dan penoreh getah RISDA yang terjejas pendapatannya akibat tidak dapat menoreh ketika musim hujan atau tengkujuh yang berpanjangan. Penerima bantuan adalah pekebun kecil dan penoreh getah yang memenuhi syarat ditetapkan oleh RISDA iaitu memiliki atau menoreh di tanah berjumlah keluasan 2.5 hektar dan ke bawah. Bantuan berbentuk tunai ini diberikan sebanyak RM800 seorang dengan 4 kali pembayaran, iaitu RM200 sebulan pada bulan November dan Disember serta Januari dan Februari pada tahun berikutnya. Jumlah baki BMT yang diiktiraf sebagai geran tertunda adalah pembayaran yang akan dibuat pada bulan Januari dan Februari tahun 2024 kepada penerima yang layak.

Baki BMT yang dilaporkan adalah untuk baki penerima BMT yang belum dibayar bagi bulan November dan Disember 2024. Bayaran dijadual akan diselesaikan selewat-lewatnya pada bulan Januari dan Februari 2025.

29. Wang amanah KKDW

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	361,937,490	290,259,336
Terimaan tahun semasa	192,107,077	246,471,632
Bayaran tahun semasa	(227,035,754)	(174,793,478)
Baki pada akhir tahun	327,008,813	361,937,490

- Penyaluran peruntukan daripada kementerian telah bermula sejak tahun 1998 dan dikenali sebagai Wang Amanah KKLW semasa RISDA bernaung di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW). Walau bagaimana pun, pada tahun 2013, nama ini dipinda kepada Wang Ditindik Di Agensi sebelum diubah menjadi Wang Pengurusan Projek Kementerian/Jabatan/Agensi pada tahun 2020. Pada tahun 2021, nama kumpulan wang ini dikemaskini menjadi Peruntukan Pelaksana/Pembayar Di Agensi namun kekal dikategorikan sebagai Wang Amanah KKDW (Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah) dalam penyata kewangan RISDA. Tujuan penyaluran wang amanah ini adalah membiayai projek-projek pembangunan yang diusahakan oleh pihak kementerian dan RISDA dilantik sebagai agen pelaksana dan pembayar dengan menggunakan dana wang amanah yang disalurkan oleh KKDW.
- Sumber peruntukan adalah daripada pelbagai bahagian termasuk jabatan-jabatan dan agensi-agensi lain di bawah Kementerian. Bahagian Program Khas (BPK) telah diwujudkan pada tahun 2009 dan dipertanggungjawabkan untuk menyelaras, memantau, menyelenggara rekod dan menyediakan pelaporan kepada Jawatankuasa Pemantau Peruntukan Agensi Pelaksana/ Pembayar di peringkat Kementerian yang dipengerusikan oleh Timbalan Ketua Setiausaha (Pembangunan).

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

30. Kumpulan Wang RISDA/ Keuntungan terkumpul

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Kumpulan Wang Tanam Semula				
Akaun Ses Estet	35,955,785	33,231,392	35,955,785	33,231,392
Akaun Ses Pekebun Kecil	(689,463,134)	(464,479,433)	(689,463,134)	(464,479,433)
	(653,507,349)	(431,248,041)	(653,507,349)	(431,248,041)
Kumpulan Wang Pekebun Kecil				
Rancangan Tanam Baru Berkelompok	2,485,373,165	2,235,760,903	2,485,373,165	2,235,760,903
Tabung Pembangunan Sosio Ekonomi Pekebun Kecil	38,478,644	37,943,141	38,478,644	37,943,141
	2,523,851,809	2,273,704,044	2,523,851,809	2,273,704,044
Kumpulan Wang Amanah				
Keuntungan terkumpul	130,979,053	93,375,786	-	-
Akaun Pengurusan Harta	137,180,442	137,180,442	144,291,885	137,180,442
Tabung Peningkatan Imej RISDA	26,389,305	26,389,305	23,705,710	26,389,305
Akaun Pembiayaan	98,089,210	98,089,210	104,415,057	98,089,210
Akaun Skim Benih	207,821,141	207,821,141	216,510,157	207,821,141
Akaun Tabung Pengurusan Pelaburan (TaPPeR)	4,040,827	4,040,827	12,030,407	4,040,827
	604,499,978	566,896,711	500,953,216	473,520,925
	2,474,844,438	2,409,352,714	2,371,297,676	2,315,976,928

- Tabung Wang Ses yang telah ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 3, Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952. Kutipan Ses adalah pada kadar 9.92 sen sekilogram getah yang dieksport dan dimasukkan ke dalam Tabung Wang Ses ini bagi membiayai program tanam semula bagi sektor pekebun kecil, pemulangan wang Ses kepada sektor estet dan kegunaan lain yang diluluskan oleh Pihak Berkuasa RISDA.
- Kumpulan Wang Pekebun Kecil merupakan kumpulan wang yang ditubuhkan bagi memberi bantuan kewangan kepada kumpulan sasar RISDA iaitu pekebun kecil getah dan sawit dalam bentuk agihan keuntungan program tanam semula Rancangan Tanam Baru Berkelompok (RTBB). Tabung Pembangunan Sosioekonomi Pekebun Kecil (TPSEPK) pula berperanan menyediakan kemudahan kewangan berbentuk pinjaman kepada pekebun kecil bagi memperkukuhkan kualiti dan prestasi usahawan melalui aktiviti perniagaan dalam pelbagai bidang, koperasi-koperasi pekebun kecil dan syarikat-syarikat bagi melaksanakan kegiatan ekonomi sampingan terpilih untuk membantu mereka menambahkan pendapatan.
- Kumpulan Wang Amanah merupakan akaun-akaun amanah yang diwujudkan di bawah Kumpulan Wang RISDA bagi satu-satu tujuan yang ditetapkan. Ia boleh berbentuk kumpulan wang pusingan atau kumpulan wang amanah khas yang berperanan menguruskan sumber kewangan RISDA ke arah matlamat tertentu dan ditadbir oleh jawatankuasa khas yang dilantik oleh Pihak Berkuasa RISDA. Tatacara pengendalian kumpulan wang yang telah diluluskan digunakan bagi mengawal sumber pembiayaan dan perbelanjaan tabung-tabung ini.

31. Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	4,685,358	3,826,667
Pindahan dari keuntungan terkumpul	806,894	858,691
Baki pada akhir tahun	5,492,252	4,685,358

Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan merupakan rizab yang diwujudkan untuk memberi latihan kepada kakitangan RISDA yang dahulunya dikenali sebagai Kumpulan Institut Latihan RISDA.

Kumpulan Institut Latihan RISDA merupakan gabungan kesemua Institut Latihan RISDA di bawah satu pengurusan yang dinamakan Kumpulan Institut Latihan RISDA mulai tahun 1997. Aktiviti Institut Latihan RISDA dipindahkan kepada sebuah entiti dikawal, Kolej RISDA Sdn. Bhd. dalam tahun 1999 yang kini dikenali sebagai Kolej Universiti Agrosains Malaysia (UCAM).

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

32. Tabung Wang Pusingan

	Kumpulan dan RISDA		
	Amaun di tabung RM	Akaun kawalan RM	Baki tabung RM
2024			
Pinjaman Pekebun Kecil	21,300,000	-	21,300,000
Pinjaman Kenderaan Kakitangan	11,000,000	1,450,000	9,550,000
Pinjaman Perumahan Kakitangan	220,000,000	214,920,000	5,080,000
Pinjaman Komputer Kakitangan	2,500,000	50,000	2,450,000
Pendahuluan Kakitangan	500,000	61,225	438,775
Barangan Stor Tidak Diperuntukkan	60,000,000	27,430,396	32,569,604
Pendahuluan Belanja Pembangunan	63,000,000	-	63,000,000
Akaun semaian transit	473,650	-	473,650
Pendahuluan Penyediaan Benih	12,000,000	12,000,000	-
	390,773,650	255,911,621	134,862,029

	Kumpulan dan RISDA		
	Amaun di tabung RM	Akaun kawalan RM	Baki tabung RM
2023			
Pinjaman Pekebun Kecil	21,300,000	-	21,300,000
Pinjaman Kenderaan Kakitangan	11,000,000	1,450,000	9,550,000
Pinjaman Perumahan Kakitangan	220,000,000	214,920,000	5,080,000
Pinjaman Komputer Kakitangan	2,500,000	50,000	2,450,000
Pendahuluan Kakitangan	500,000	90,647	409,353
Barangan Stor Tidak Diperuntukkan	60,000,000	21,508,647	38,491,353
Pendahuluan Belanja Pembangunan	63,000,000	101,903	62,898,097
Akaun semaian transit	5,473,650	-	5,473,650
Pendahuluan Penyediaan Benih	12,000,000	8,000,000	4,000,000
	395,773,650	246,121,197	149,652,453

Tabung Wang Pusingan merupakan jumlah amaun siling untuk pelbagai jenis pinjaman termasuk yang diberi kepada kakitangan RISDA. Sumber bagi penyaluran pinjaman ini adalah daripada geran kerajaan manakala pendahuluan kakitangan, barangan stor tidak diperuntukkan, akaun semaian transit dan pendahuluan pembangunan disalurkan daripada sumber dalaman RISDA. Pertambahan atau pengurangan amaun had siling ini bergantung kepada keperluan semasa dan memerlukan kelulusan Ahli Pihak Berkuasa RISDA.

33. Tabung Tanam Semula Estet RISDA

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Baki pada awal tahun	122,822,091	112,378,258
Pindahan dari keuntungan terkumpul	10,171,798	10,443,833
Baki pada akhir tahun	132,993,889	122,822,091

Satu Tabung Tanam Semula Estet RISDA telah ditubuhkan pada tahun 1988 atas kadar 12.5% daripada lebihan wang operasi Akaun Estet RISDA bagi tahun berakhir 31 Disember yang berkenaan. Segala wang yang diperuntukkan setiap tahun akan dilaburkan dalam akaun simpanan tetap sehingga keperluannya untuk penanaman semula.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

34. Rizab

Rizab modal

Wujud kesan daripada pengagihan saham-saham bonus melalui permodalan keuntungan terkumpul oleh salah satu entiti dikawal RISDA.

Rizab nilai saksama

Diwujudkan untuk merekodkan perubahan bersih terkumpul nilai saksama aset kewangan yang dikategorikan sebagai aset kewangan sedia-dijual. Perubahan bersih terkumpul tersebut diiktiraf sehingga aset kewangan berkaitan.

Rizab manfaat persaraan

Rizab ini diwujudkan bagi mengiktiraf keuntungan atas pengukuran semula penilaian aktuari untuk peruntukan manfaat kakitangan. Faktor yang menyumbang kepada pergerakan akaun ini adalah:

- Perubahan data seperti tarikh lantikan dan persaraan pilihan.
- Pertambahan ahli yang menyertai pelan manfaat kakitangan.
- Perubahan pengiraan peratus peningkatan gaji dan elaun tetap.
- Perbezaan antara pergerakan sebenar dengan jangkaan bagi keahlian aktif.
- Bilangan hari bagi gantian cuti rehat meningkat melebihi jangkaan pada pengukuran aktuari sebelumnya.
- Penurunan bayaran manfaat yang sebenar berbanding jangkaan dalam tahun semasa.
- Data keahlian yang tidak aktif dikemaskini selepas perbandingan dengan pengukuran aktuari sebelumnya.
- Perubahan kadar diskaun, kadar peningkatan gaji dan kos tuntutan perubahan.

35(a). Pendapatan lain dari transaksi bukan pertukaran

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Denda perolehan dan pengangkutan baja	7,925,575	4,469,568	7,925,575	4,469,568
Yuran broker dan komisen	2,696,289	2,365,037	-	-
Pendapatan faedah, komisen dan yuran perkhidmatan	379,392	442,085	-	-
Denda/pampasan lain yang diterima	268,973	146,771	268,973	146,771
Denda/surcuj ke atas kakitangan	58,476	-	58,476	-
Lain-lain pendapatan operasi	252,568	818,180	-	-
	11,581,273	8,241,641	8,253,024	4,616,339

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

35(b). Pendapatan operasi lain dari transaksi pertukaran

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Pendapatan perniagaan dan pengeluaran	525,542,788	493,321,910	267,847,946	199,897,690
Jualan baja, minyak sawit dan getah	609,441,060	434,250,288	588,915,839	434,118,195
Yuran agronomi dan juru runding				
kajian tanah	5,207,515	-	-	-
Pendapatan kontrak kerja pembinaan	5,220,995	12,553,590	-	-
Jualan pembangunan hartanah	299,250	2,055,309	-	-
Yuran pengurusan dan perundingan	7,293,993	8,331,857	-	-
Pendapatan sewa	20,142,434	5,820,687	8,607,827	5,814,017
Pendapatan faedah				
- simpanan tetap	88,543,161	86,777,169	80,547,371	80,526,845
- pinjaman kakitangan	10,323,333	10,234,184	8,412,662	8,269,658
Pendapatan dividen	-	-	7,783,315	3,690,955
Pendapatan dividen lain	16,760	12,802	-	-
Keuntungan pelupusan hartanah,				
loji dan peralatan	37,765	95,150	-	-
Keuntungan pemfaktoran	7,994,599	-	-	-
Perkhidmatan keselamatan	18,321,698	16,885,245	-	-
Pembalikan penjejasan nilai atas				
aset-aset kewangan:				
- Penghutang entiti dikawal dari				
transaksi pertukaran (Nota 14)	-	-	-	-
- Penghutang dagangan (Nota 15)	4,473,833	8,667,029	-	216
- Penghutang lain (Nota 15)	1,518,423	483,583	1,514,823	474,774
- Akaun Projek pembangunan (Nota 15)	22,070,058	-	-	-
	28,062,314	9,150,612	1,514,823	474,990
Jualan tanaman anak benih	50,267,069	48,918,034	-	-
Peningkatan nilai saksama projek				
Tanam Semula Kelompok (Nota 15)	-	3,811,292	-	-
Lain-lain pendapatan operasi	72,576,805	112,399,702	9,449,406	37,455,460
	1,449,291,539	1,250,485,888	973,079,189	770,247,810

36. Yuran dan imbuhan pengarah

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Yuran pengarah	1,147,649	948,760	-	-
Elaun dan insentif	2,816,417	2,563,954	669,187	528,183
Manfaat berupa barangan	84,664	57,299	-	-
Lain-lain	110,232	116,993	-	-
	4,158,962	3,687,006	669,187	528,183

37. Kos kakitangan

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Gaji, upah dan bonus	317,027,955	302,179,890	252,191,361	239,077,698
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	9,728,515	9,691,391	1,568,133	1,516,173
Kumpulan Wang Amanah Pencen	219,543	61,457	140,000	44,953
Peruntukan manfaat persaraan (Nota 26)	16,656,873	16,337,903	16,656,873	16,337,903
Kebajikan kakitangan lain	28,115,120	45,792,627	15,897,890	33,389,905
	371,748,006	374,063,268	286,454,257	290,366,632

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

38. Susut nilai

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Hartanah, loji dan peralatan (Nota 8)	76,860,217	40,509,418	59,773,092	27,596,757
Hartanah pelaburan (Nota 9)	104,148	92,430	-	-
	76,964,365	40,601,848	59,773,092	27,596,757

39(a). Bahan mentah dan barang guna

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Bahan mentah dan barang guna				
yang digunakan	224,676,261	249,557,850	-	-
Isirong kelapa sawit dan buah tandan segar	169,717,085	138,670,763	169,717,085	138,670,763
Perbelanjaan pembangunan ladang	12,819,570	8,973,615	12,819,570	8,973,615
Minyak sawit mentah	6,382,855	15,260,669	6,382,855	15,260,669
Perubahan dalam inventori	3,385,144	235,940	-	-
	416,980,915	412,698,837	188,919,510	162,905,047

39(b). Pembelian barang perniagaan

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Barangan operasi, pembinaan dan perkhidmatan	323,862,824	290,733,110	-	-
Perubahan dalam inventori	299,250	2,090,880	-	-
	324,162,074	292,823,990	-	-

Bahan mentah dan barang guna merupakan barang yang dibeli untuk diproses menjadi produk lain iaitu sebahagian daripada proses pengeluaran. Pembelian barang perniagaan pula melibatkan barang yang dibeli untuk dijual semula atau disalurkan terus kepada pekebun kecil dan bukan untuk diproses atau digunakan dalam pengeluaran.

Di peringkat Kumpulan, terdapat entiti dikawal yang berteraskan perkhidmatan seperti dinyatakan di Nota 11 dan tidak melibatkan pembelian bahan mentah. Ia dikategorikan di bawah aktiviti pembelian barang perniagaan dalam Perbelanjaan Operasi.

Berkenaan perubahan dalam inventori, ia diasingkan mengikut teras perniagaan di peringkat Kumpulan iaitu entiti dikawal yang terlibat dalam pengeluaran atau pemprosesan, inventornya terdiri daripada bahan mentah, kerja dalam proses dan barangan siap. Manakala, bagi entiti dikawal yang berteraskan jualan barangan siap atau pemberian perkhidmatan, perubahan dalam inventori adalah atas kos operasi.

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

39(c). Perbelanjaan operasi lain

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Kerugian pelupusan hartanah, loji dan peralatan	2,714,484	2,435,066	-	-
Bayaran juruaudit	1,384,032	899,089	508,443	508,443
Perbelanjaan sewa :-				
- Premis	5,214,374	4,701,485	2,414,669	2,393,946
- Kenderaan	144,939	153,580	22,539	15,780
- Lain-lain	11,007,400	7,965,985	9,953,874	6,431,057
Inventori dihapuskira	12,331	-	-	-
Hartanah, loji dan peralatan dihapuskira	6,148	7,516	-	-
Penjejasan nilai hartanah loji dan peralatan (Nota 8)	2,651,839	68,675	-	-
Penjejasan nilai hartanah pelaburan (Nota 9)	67,000	122,659	-	-
Kerugian pelupusan entiti dikawal melalui tukaran saham kepada entiti berkaitan	-	-	7,411,654	-
Tambahan penjejasan nilai atas:				
- Penghutang dagangan:				
- Individu (Nota 15)	9,062,933	5,006,884	25,395	5,006,884
- Kolektif (Nota 15)	47,701	(258,528)	-	-
- Penghutang projek pembangunan:				
- Kolektif (Nota 15)	2,774,236	4,569,972	-	-
	11,884,870	9,318,328	25,395	5,006,884
Bantuan Tanam Semula Pekebun Kecil dalam Rancangan Malaysia Semasa	126,027,777	164,512,376	126,027,777	164,512,376
Pemberian di bawah dasar baru KKDW	168,425,400	238,609,500	168,425,400	238,609,500
Subsidi pekebun kecil	160,362,732	186,220,857	160,362,732	186,220,857
Lain-lain perbelanjaan operasi	316,175,873	273,892,842	539,721,900	500,174,504
	806,079,199	888,907,958	1,014,874,383	1,103,873,347

40. Kos kewangan

	Kumpulan	
	2024 RM	2023 RM
Faedah pinjaman	6,865,872	4,082,516
Faedah sewa beli	266,377	190,444
Faedah overdraf bank	971,207	3,013,524
Faedah bank & institusi kewangan	36,161	413,029
	9,965,408	10,054,651

41. Agihan keuntungan Rancangan Tanam Baru Berkelompok (RTBB)

	Kumpulan dan RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Dividen kepada peserta RTBB	10,998,810	8,382,683
Pengagihan keuntungan RTBB	6,107,767	61,278
	17,106,577	8,443,961

RTBB merupakan satu kaedah tanam semula bagi pekebun-pekebun kecil yang memiliki tanah getah 7 ekar atau kurang pada 31 Disember 1970 atau memegang saham dalam koperasi yang memiliki tanah. Keuntungan daripada ladang RTBB yang dibangunkan akan diberikan kepada peserta ini yang memiliki saham melalui hak kelayakan tanam baru ini.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

42. Cukai

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Cukai semasa				
Peruntukan cukai tahun semasa	45,874,866	9,584,470	30,020,495	-
Kurangan/(Lebih) peruntukan tahun sebelum	(184,848)	219,276	-	-
	45,690,018	9,803,746	30,020,495	-
Cukai tertunda (Nota 7)				
Pindahan kepada cukai tertunda	(356,046)	209,222	-	-
Lebih peruntukan tahun sebelum	616,409	(159,471)	-	-
	260,363	49,751	-	-
Perbelanjaan cukai pendapatan	45,950,381	9,853,497	30,020,495	-

Penyelarasan perbelanjaan cukai pendapatan yang berkaitan dengan lebih sebelum cukai pada kadar cukai pendapatan berkanun kepada perbelanjaan cukai pendapatan pada kadar cukai berkesan ke atas Kumpulan dan RISDA adalah seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Lebih sebelum cukai	119,273,285	79,985,325	91,319,935	29,542,373
Cukai pada 24%	28,625,588	19,196,478	21,916,784	7,090,170
Pelarasan untuk:				
Perbelanjaan tidak dibenarkan	83,080,731	38,051,485	68,085,811	30,882,537
Pendapatan tidak dikenakan cukai	(64,647,611)	(42,509,243)	(59,982,100)	(37,972,707)
Kewujudan dan pembalikan perbezaan sementara tidak diktiraf	641,717	(1,163,346)	-	-
Pendapatan lain yang dikenakan cukai	-	(61,799)	-	-
Penggunaan cukai tertunda tidak diiktiraf tahun sebelumnya	(1,826,012)	(3,882,760)	-	-
	45,874,413	9,630,815	30,020,495	-
(Lebih)/Kurangan peruntukan tahun sebelum:				
- Cukai semasa	(184,848)	219,276	-	-
- Cukai tertunda	260,816	3,406	-	-
	45,950,381	9,853,497	30,020,495	-

43. Komitmen

	RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Diluluskan dan dikontrakkan	14,448,930	30,109,510
Diluluskan tetapi belum dikontrakkan	17,920,000	4,880,564
	32,368,930	34,990,074

44. Pengurusan modal

Bagi tujuan pengurusan modal Kumpulan dan RISDA, modal merujuk kepada ekuiti, termasuk lebih terkumpul dan segala rizab ekuiti.

Kumpulan dan RISDA sentiasa menyemak semula dan menguruskan modalnya untuk memastikan kecukupan bagi keperluan kendalian dan modal.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

45. Instrumen kewangan

Instrumen kewangan adalah sebarang kontrak yang menimbulkan aset kewangan bagi satu entiti dan liabiliti kewangan atau instrumen ekuiti bagi satu entiti yang lain.

(a) Kategori instrumen kewangan

Jadual di bawah merupakan analisa instrumen kewangan pada akhir tahun berdasarkan kategori berikut:

- (i) Nilai saksama melalui lebihan atau defisit (FVTSD)
- (ii) Aset kewangan dipegang sehingga matang (HTM)
- (iii) Pinjaman dan penghutang (L&R)
- (iv) Aset kewangan sedia dijual (AFS)
- (v) Liabiliti kewangan pada kos terlunas (AC)

Kumpulan 2024	Nilai bawa RM	FVTSD RM	HTM RM	L&R RM	AFS RM	AC RM
Aset kewangan						
Aset kewangan sedia-dijual	2,927,233	-	-	-	2,927,233	-
Penghutang transaksi pertukaran	617,433,762	-	-	617,433,762	-	-
Aset kewangan dipegang sehingga matang	1,719,440,783	-	1,719,440,783	-	-	-
Tunai dan simpanan di bank berlesen	669,883,073	-	-	669,883,073	-	-
	3,009,684,851	-	1,719,440,783	1,287,316,835	2,927,233	-
Liabiliti kewangan						
Overdraf bank	599,429	-	-	-	-	599,429
Pemiutang	451,950,790	-	-	-	-	451,950,790
Pemiutang sewa beli	5,361,568	-	-	-	-	5,361,568
Pinjaman	35,590,074	-	-	-	-	35,590,074
	493,501,861	-	-	-	-	493,501,861

Kumpulan 2023	Nilai bawa RM	FVTSD RM	HTM RM	L&R RM	AFS RM	AC RM
Aset kewangan						
Aset kewangan sedia-dijual	2,976,176	-	-	-	2,976,176	-
Penghutang transaksi pertukaran	572,924,413	-	-	572,924,413	-	-
Aset kewangan dipegang sehingga matang	1,687,662,757	-	1,687,662,757	-	-	-
Tunai dan simpanan di bank berlesen	905,365,800	-	-	905,365,800	-	-
	3,168,929,146	-	1,687,662,757	1,478,290,213	2,976,176	-
Liabiliti kewangan						
Overdraf bank	39,348,876	-	-	-	-	39,348,876
Pemiutang	456,384,296	-	-	-	-	456,384,296
Pemiutang sewa beli	2,818,827	-	-	-	-	2,818,827
Pinjaman	71,224,639	-	-	-	-	71,224,639
	569,776,638	-	-	-	-	569,776,638

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

45. Instrumen kewangan (sambungan)

(a) Kategori instrumen kewangan (sambungan)

RISDA 2024	Nilai bawa RM	FVTSD RM	HTM RM	L&R RM	AFS RM	AC RM
Aset kewangan						
Penghutang transaksi pertukaran	316,158,997	-	-	316,158,997	-	-
Penghutang entiti dikawal dari transaksi tukaran	234,486,705	-	-	234,486,705	-	-
Aset kewangan dipegang sehingga matang	1,582,706,485	-	-	1,582,706,485	-	-
Tunai dan simpanan di bank berlesen	498,176,133	-	-	498,176,133	-	-
	2,631,528,320	-	-	2,631,528,320	-	-
Liabiliti kewangan						
Pemiutang	147,514,998	-	-	147,514,998	-	-
Pemiutang entiti dikawal	65,963,269	-	-	65,963,269	-	-
	213,478,267	-	-	213,478,267	-	-

RISDA 2023	Nilai bawa RM	FVTSD RM	HTM RM	L&R RM	AFS RM	AC RM
Aset kewangan						
Aset kewangan pada nilai saksama melalui lebih atau defisit	7,734,107	7,734,107	-	-	-	-
Penghutang transaksi pertukaran	311,079,758	-	-	311,079,758	-	-
Penghutang entiti dikawal dari transaksi tukaran	151,250,410	-	-	151,250,410	-	-
Aset kewangan dipegang sehingga matang	1,538,780,110	-	-	1,538,780,110	-	-
Tunai dan simpanan di bank berlesen	729,706,626	-	-	729,706,626	-	-
	2,738,551,011	7,734,107	-	2,730,816,904	-	-
Liabiliti kewangan						
Pemiutang	128,051,711	-	-	128,051,711	-	-
Pemiutang entiti dikawal	84,033,860	-	-	84,033,860	-	-
	212,085,571	-	-	212,085,571	-	-

(b) Objektif dan dasar pengurusan risiko kewangan

Kumpulan dan RISDA terdedah kepada risiko kewangan yang timbul daripada aktiviti operasi dan penggunaan instrumen kewangan. Polisi pengurusan risiko kewangan Kumpulan dan RISDA adalah untuk memastikan sumber kewangan yang mencukupi bagi aktiviti operasi di samping menguruskan risiko kewangan, termasuk risiko kredit dan kecairan.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

45. Instrumen kewangan (sambungan)

(b) Objektif dan dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

(i) Risiko kredit

Risiko kredit merupakan risiko kerugian yang mungkin timbul daripada instrumen kewangan tertunggak sekiranya pihak balas memungkiri obligasi mereka. Pendedahan risiko kredit Kumpulan timbul terutamanya daripada penghutang. Pendedahan risiko kredit RISDA timbul terutamanya daripada penghutang, pinjaman kakitangan diberi dan pendahuluan kepada entiti dikawal.

Penghutang

Baki penghutang dan pinjaman diberi dipantau secara berterusan supaya Kumpulan dan RISDA tidak terdedah kepada risiko hutang lapuk yang signifikan.

Pendedahan kepada risiko kredit

Kumpulan dan RISDA tidak mempunyai tumpuan risiko kredit yang ketara. Pendedahan maksimum kepada risiko kredit adalah diwakili oleh amaun bawaan penghutang dalam penyata kedudukan kewangan.

Jadual di bawah menunjukkan maklumat pendedahan risiko kredit dan penjejasan nilai untuk penghutang dagangan:

	Jumlah kasar RM	Penjejasan nilai individu RM	Penjejasan nilai kolektif RM	Jumlah bersih RM
Kumpulan				
2024				
Belum sampai tempoh tertunggak	115,595,066	-	(420,629)	115,174,437
Tertunggak melebihi tempoh 0-30 hari	33,637,699	(128,463)	(221,739)	33,287,497
Tertunggak melebihi tempoh 31-90 hari	32,810,905	-	(47,430)	32,763,475
Tertunggak melebihi tempoh 90 hari	20,270,822	-	(62,858)	20,207,964
Tertunggak melebihi tempoh 360 hari	95,563,390	(20,526,277)	(57,848,474)	17,188,639
	297,877,882	(20,654,740)	(58,601,130)	218,622,012
2023				
Belum sampai tempoh tertunggak	83,244,081	-	(415,845)	82,828,236
Tertunggak melebihi tempoh 0-30 hari	35,606,633	(128,463)	(366,444)	35,111,726
Tertunggak melebihi tempoh 31-90 hari	20,981,618	-	(624,843)	20,356,775
Tertunggak melebihi tempoh 90 hari	28,905,739	-	(2,790,785)	26,114,954
Tertunggak melebihi tempoh 360 hari	90,233,972	(11,470,484)	(58,822,205)	19,941,283
	258,972,043	(11,598,947)	(63,020,122)	184,352,974
RISDA				
2024				
Belum sampai tempoh tertunggak	577,934	-	-	577,934
Tertunggak melebihi tempoh 0-30 hari	13,835,097	(128,463)	-	13,706,634
Tertunggak melebihi tempoh 31-90 hari	23,567,448	-	-	23,567,448
Tertunggak melebihi tempoh 90 hari	141,758	-	-	141,758
Tertunggak melebihi tempoh 360 hari	5,231,632	(5,032,063)	-	199,569
	43,353,869	(5,160,526)	-	38,193,343
2023				
Belum sampai tempoh tertunggak	434,295	-	-	434,295
Tertunggak melebihi tempoh 0-30 hari	18,202,807	(128,463)	-	18,074,344
Tertunggak melebihi tempoh 360 hari	5,006,884	(5,006,668)	-	216
	35,869,922	(5,135,131)	-	30,734,791

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

45. Instrumen kewangan (sambungan)

(b) Objektif dan dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

(ii) Risiko kecairan

Risiko kecairan adalah risiko ketidakupayaan Kumpulan dan RISDA memenuhi obligasi yang berkaitan dengan instrumen kewangan. Pendedahan Kumpulan dan RISDA kepada risiko kecairan timbul terutamanya daripada ketidaksepadanan kematangan aset dan liabiliti kewangan.

Objektif Kumpulan dan RISDA adalah untuk mengekalkan tahap aliran tunai dan kesetaraan tunai yang mencukupi untuk menampung keperluan modal kerja.

Analisa kematangan liabiliti

	Nilai bawa RM	Aliran tunai di kontrak RM	< 1 tahun RM	2 - 5 tahun RM	> 5 tahun RM
2024					
Kumpulan					
<i>Liabiliti kewangan bukan derivatif</i>					
Overdraf bank	599,429	599,429	599,429	-	-
Pemiutang	451,950,790	451,950,790	451,950,790	-	-
Pemiutang sewa beli	5,361,568	5,981,936	1,585,969	2,288,102	2,107,865
Pinjaman	35,590,074	35,590,074	33,139,488	2,450,586	-
	493,501,861	494,122,229	487,275,676	4,738,688	2,107,865
RISDA					
<i>Liabiliti kewangan bukan derivatif</i>					
Pemiutang	95,997,324	95,997,324	95,997,324	-	-
	95,997,324	95,997,324	95,997,324	-	-
2023					
Kumpulan					
<i>Liabiliti kewangan bukan derivatif</i>					
Overdraf bank	39,348,876	39,348,876	39,348,876	-	-
Pemiutang	456,384,296	410,384,789	410,384,789	-	-
Pemiutang sewa beli	2,818,827	3,067,962	1,232,219	1,279,707	556,036
Pinjaman	71,224,639	71,224,639	62,606,798	8,617,841	-
	569,776,638	524,026,266	513,572,682	9,897,548	556,036
RISDA					
<i>Liabiliti kewangan bukan derivatif</i>					
Pemiutang	90,905,672	90,905,672	90,905,672	-	-
	90,905,672	90,905,672	90,905,672	-	-

(ii) Risiko kadar faedah

Risiko kadar faedah adalah risiko perubahan kadar faedah pasaran yang akan mempengaruhi keuntungan Kumpulan dan RISDA atau nilai pegangan instrumen kewangannya. Objektif pengurusan risiko kadar faedah adalah untuk mengurus dan mengawal pendedahan risiko kadar faedah dalam parameter yang boleh diterima,

Analisis sensitiviti

Nilai saksama instrumen berkadar tetap

Kumpulan tidak mengakaunkan aset dan liabiliti kewangan berkadar tetap pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan. Oleh itu, perubahan kadar faedah pada akhir tahun pelaporan tidak akan menjejaskan lebihan

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

45. Instrumen kewangan (sambungan)

(b) Objektif dan dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

(ii) Risiko kadar faedah (sambungan)

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
Instrumen kadar faedah terapung				
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Overdraf bank	(599,429)	(39,348,876)	-	-
Pinjaman	(35,590,074)	(71,224,639)	-	-
	(36,189,503)	(110,573,515)	-	-

Nilai saksama instrumen berkadar terapung

Perubahan pada kadar faedah sebanyak 100 Mata Asas ("MA") akan menyebabkan peningkatan/(pengurangan) di dalam keuntungan bersih Kumpulan seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2024 RM	2023 RM	2024 RM	2023 RM
100 mata asas meningkat	(361,895)	(1,105,735)	-	-
100 mata asas menurun	361,895	1,105,735	-	-

(c) Nilai saksama

Nilai dibawa aset dan liabiliti Kumpulan dan RISDA yang diklasifikasikan sebagai semasa adalah anggaran munasabah bagi nilai saksama kerana sifat jangka pendek dan kesan pendiskauan yang tidak ketara terhadap instrumen kewangan ini.

Aset kewangan dinyatakan pada nilai saksama

Pelaburan tersiar harga yang dinyatakan pada nilai saksama ditentukan menggunakan input Tahap 1.

Pelaburan dengan pengurus pelaburan luar yang dinyatakan pada nilai saksama ditentukan menggunakan input Tahap 2.

46. Urusniaga signifikan dengan entiti berkaitan

	RISDA	
	2024 RM	2023 RM
Transaksi dengan entiti-entiti dikawal:		
Pendapatan dividen dari entiti dikawal	7,783,315	3,690,955
Komisen jualan benih getah dan kelapa sawit	548,535	685,813
Yuran pengurusan dicaj kepada entiti dikawal	45,270,096	35,598,365

(Bahagian ini sengaja dibiarkan kosong. Bersambung di muka surat seterusnya.)

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

47. Maklumat perbandingan

	31.12.2023		
	Seperti dinyatakan sebelum RM	Dikelas semula RM	Seperti dikelas semula RM
Penyata kedudukan kewangan			
<u>Kumpulan</u>			
Hartanah, loji dan peralatan	644,601,557	372,263,834	1,016,865,391
Aset biologi pada kos disusutnilai	372,263,834	(372,263,834)	-
<u>RISDA</u>			
Hartanah, loji dan peralatan	518,811,528	369,655,783	888,467,311
Aset biologi pada kos disusutnilai	369,655,783	(369,655,783)	-

Selaras dengan perkara dinyatakan di dalam Nota 2.2 (B)(II), kesan daripada kemaskini Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia yang efektif pada tahun semasa, pengelasan semula seperti di atas telah dibuat bagi memastikan pematuhan kepada piawaian yang terkini.

Klasifikasi di atas tidak menjejaskan baki keseluruhan Tumbuhan Penghasil yang dilaporkan sebagai Aset biologi pada kos disusutnilai pada tahun sebelum.

48. Peristiwa penting

Dalam tahun kewangan semasa

- Mesyuarat Pihak Berkuasa RISDA Kali Ke-281 pada 22 Februari 2024 telah menerima dan meluluskan pengaktifan semula entiti dikawal RISDA iaitu RISDA Catering & Event Sdn. Bhd. (RCE) sebagai RISDA Agri Food Industries Sdn Bhd. atau nama singkatannya, RAFI. Ia mula berkuatkuasa mulai 22 April 2024 dan aktiviti utama perniagaan RAFI adalah industri peruncitan, *butchery*, *grocery*, *convenience store* dan perniagaan makanan berteraskan pertanian (Agri Food). RCE telah diberhentikan operasi pada 16 Oktober 2018.
- RISDA telah membuat pemindahan pegangan saham biasa sepenuhnya dalam entiti dikawal, Sinergi Perdana Sdn. Bhd. (SPSB) kepada RISDA Holdings Sdn. Bhd. (RHSB) melalui kaedah "share swaping" berasaskan nilai Aset Ketara Bersih (NTA) per sesaham beraudit setakat 31 Disember 2023. Jumlah nilai saham yang dipindah milik ke RHSB adalah sebanyak RM33,997,860 (62,959,000 unit @ RM0.54 per saham). Pelaksanaan kaedah "share swaping" ini berkuatkuasa mulai 1 Ogos 2024.
- Pinjaman oleh RISDA kepada RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd. (RSSB) telah ditukarkan kepada pegangan pelaburan Saham keutamaan boleh ubah (CPS) berjumlah RM73,817,603. Saham keutamaan boleh ubah atau CPS ini adalah satu instrumen yang menggabungkan ciri ekuiti dan hutang dalam pasaran modal tanpa obligasi kontrak pembayaran tunai kepada pemegang saham. Kadar dividen CPS yang dipersetujui adalah 1% per tahun (RM738,176.00) dan jumlah penebusan CPS selepas 7 tahun adalah sebanyak RM1,200,000 setahun. Manakala, hutang semasa selepas ditolak jumlah CPS ini perlu diselesaikan oleh RSSB secara bulanan kepada RISDA iaitu RM86,760.00 selama 7 tahun.

Selepas tempoh pelaporan

- Lembaga Amanah Yayasan Tunku Abdul Rahman (Lembaga Amanah YTAR) telah menghantar surat tawaran atau *Letter of Intent* kepada RISDA pada 22 Januari 2025 bagi penjualan tanah di PT6261, HSD 726 seluas 135 hektar di Mukim Sok, Sik, Kedah dengan tawaran harga bernilai RM15,000,000.00. RISDA bersetuju dengan harga tawaran ini dan surat tawaran pembelian telah dihantar kepada pihak YTAR pada 18 Februari 2025 untuk proses selanjutnya termasuk penyediaan perjanjian yang akan dilaksanakan setelah Surat Setuju Terima diterima daripada YTAR.
- Penstrukturan semula peranan sebuah entiti dikawal RISDA iaitu RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd. (RSSB) daripada konsep francais kepada ejen mengurus benih getah untuk dibekalkan kepada pekebun kecil RISDA. Mesyuarat Pihak Berkuasa RISDA Kali Ke-286 pada 26 Ogos 2025 telah meluluskan cadangan ini yang menetapkan RSSB bertindak sebagai entiti pelaksana rasmi bagi penyediaan benih getah dari peringkat perancangan hingga bekalan benih dari sudut operasi. RISDA perlu menanggung semua kos penyediaan benih getah dengan mewujudkan dana pusingan bagi memastikan kelangsungan proses penyediaan benih getah di masa hadapan tanpa sebarang gangguan kewangan.
- Program Tanaman Getah Berskala Besar (TGBB) merupakan inisiatif tanaman getah yang diurus secara estet di tanah milik RISDA dan tanah kerajaan, mulai daripada peringkat pembangunan hingga berhasil. Pembukaan Akaun Tanaman Getah Berskala Besar (TGBB) yang merupakan Akaun Amanah telah diluluskan oleh Mesyuarat Pihak Berkuasa RISDA Kali Ke-286 pada 26 Ogos 2025 bertujuan menyelia prestasi kewangan dan pelaksanaan program supaya berjalan seperti yang dirancang. Akaun TGBB ini menjadi platform untuk merekodkan penghasilan baharu, memenuhi keperluan lateks negara dan mengurangkan kebergantungan import.

Nota-nota kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024 (sambungan)

48. Peristiwa penting (sambungan)

Selepas tempoh pelaporan (sambungan)

- d) RISDA melalui sebuah entiti dikawal iaitu RISDA Plantation Sdn. Bhd. (RPSB) akan bertindak sebagai Pembeli Utama (*Anchor Buyer*) Getah Pekebun Kecil iaitu selaras dengan Seksyen 3A di perenggan (g), (h) dan (i) Akta RISDA 1972. Melalui pelaksanaan program ini, pemberian insentif tambahan sebanyak RM1.00/kg pada harga jualan getah di peringkat ladang (*Farm Gate*) akan diberikan kepada pekebun kecil yang menjual hasil mereka. Aktiviti pembelian getah ini mempunyai perkaitan dengan aktiviti penjualan hasil daripada Program Tanaman Getah Berskala Besar (TGBB). Dana berjumlah RM100 juta diperlukan sebagai modal pusingan kepada Ejen Pelaksana (RPSB) bagi urusniaga pembelian getah pekebun kecil sehingga pemasaran ke kilang.